

Slovenski VESTNIK

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt

Posamezni izvod 7 šilingov
mesečna naročnina 25 šilingov
celoletna naročnina 250 šilingov
za Jugoslavijo letno 5000 dinarjev

P. b. b.

LETNIK XLII.

CELOVEC, PETEK 13. FEBRUAR 1987

ŠTEV. 7 (2314)

Spominska svečanost v Svečah

Ostali bomo zvesti idealom kot so mir, svoboda in enakopravno sožitje

„Koroški Slovenci smo zvesto narodu drago plačali. Na stotine slovenskih družin so Maier-Kaibitsch in njegovi pomagači pregnali z domače zemlje, nešteto rodoljubov so vrgli v taborišča smrti. Celovške, beljaške, begunjske, graške, dunajske in mnoge druge ječe pričajo o tem, kako trpijo in umirajo ljudje, ki ljubijo svoj narod.“

Tako je dejal predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dipl. inž. Feliks Wieser na spominski svečanosti, ki je bila minulo nedeljo v Svečah, kjer se je na globoko zasneženem pokopališču zbralo veliko število ljudi, da se kakor vsako leto v tem času ob skupnem grobišču narodnega heroja Matije Verdника-Tomaža in njegovih soborcev poklonijo spomenu junaških borcev proti fašizmu ter izpričajo zvestobo idealom, kot so svoboda, demokracija in enakopravnost.

Ko slovenska pesem ni smela več doneti po koroških vaseh in je njen glas pozdravljal domovino iz ječ in taborišč, tedaj se je oglasila iz naših gozdov in njen glas je bil iz dneva v dan močnejši in glasnejši. Po junaški borbi – je dejal tov. Wieser – pa smo s premaganjem fašizma tudi Slovenci zabeležili najpomembnejšo zmago v naši zgodovini. Zato pa tudi danes ne moremo mimo tega, da

opozorimo na dejstvo, da so na Koroškem še vedno na delu sile, ki nam odrekajo obstoj in enakopraven razvoj.

„Sile, ki danes zagovarjajo ločevanje v šoli, že govorijo o ločevanju tudi v cerkvi in napovedujejo, da je njihov cilj narodnostni proporc, torej popolno ločevanje. Naša vizija sožitja pa je drugačna: želimo družbo, v kateri bosta vladali svoboda in enakopravnost, v kateri se ne bi bilo treba boriti za osnovne človekove pravice. Za tako prihodnost smo pred kratkim uspešno manifestirali v Celovcu in demonstrirali na Dunaju.“

Ko je govoril o sedanjih razpravi o šolskem vprašanju, je predsednik ZSO dejal, da so predlogi, ki smo jih koroški Slovenci posredovali deželni in zvezni vladi, dobro premišljeni in konkretni, osnovani na sodobnih dognanjih pedagogike, didaktike in social-

nega učenja. Ta načela bomo zastopali tudi na bližnjih pogovorih, zahtevali bomo, da naj o šoli odločajo prizadeti – torej manjšina skupaj s pedagogi, politični demagogi pa naj pustijo šolo pri miru. „Zato sta Wagner in Scheucher, ko sta se na Dunaju složno predstavila s Haiderjem, naredila sramoto Koroški in Avstriji. Predvsem pa sta osramotila veliko število demokratično mislečih ljudi znotraj SPÖ in ÖVP, saj vemo, da večina koroškega prebivalstva ne podpira politike ločevanja – za to politiko stojijo le vrhovi strank, ki jim gre za glasove in za oblast.“

V okviru spominske svečanosti so predstavniki Zveze slovenskih organizacij, Zveze koroških partizanov ter borčevskih organizacij z Gorenjske položili vence, z glasbeno-pevskim sporedom pa sta prireditelji dopolnila Koroški partizanski pevski zbor pod vodstvom Simone Rovšek in Prva šmihelska godba na pihala, ki jo vodi Hanes Košutnik.

Po prireditvi pa je bilo pri Adamu tovariško srečanje, kjer sta prav tako še nastopila godba in pevski zbor. Udeleženci, ki so prišli iz številnih krajev južne Koroške, in nekdanji soborci z Gorenjske so v prijetnem vzdušju obujali spomine na čase skupnega boja proti fašizmu in se menili o vprašanjih, ki so nam skupna tudi danes.

Prihodni teden na Bledu: Zvezni kancler Vranitzky bo uradno obiskal Jugoslavijo

Prvi uradni obisk, ki ga bo opravil zvezni kancler dr. Franz Vranitzky v inozemstvu, ga bo vodil v Jugoslavijo. Na povabilo predsednika zveznega izvršnega sveta SFRJ Branka Mikulića se bo namreč prihodni teden – 18. in 19. februarja – s svojim gostiteljem srečal na Bledu.

V zvezi s tem obiskom je kancler Vranitzky dejal, da se odnosi med Avstrijo in Jugoslavijo dobro razvijajo, kar še posebej velja za gospodarsko področje. Glede slovenske in hrvaške narodne manjšine v Avstriji pa je kancler poudaril prepričanje, da bo avstrijska politika nasproti manjšinam tudi v prihodnje tako zasnovana, da se bodo manjšine v Avstriji počutile doma. Veruje, je menil kancler, da bosta Jugoslavija in Avstrija za odprta vprašanja pri urejanju položaja manjšin tudi še naprej kot doslej našli rešitve, ki bodo zadovoljive za obe strani.

Tudi na jugoslovanski strani so poudarili pomen tega prvega srečanja, s katerim se nadaljuje praksa ustaljenega političnega dialoga na visoki ravni, ki je pomemben za nadaljnji razvoj vsestranskega in vzajemno koristnega dobrega sosedstva sodelovanja, kakor je dejal uradni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve, veleposlanik Aleksander Stanič. Opozoril je, da obe državi med prednosti v svoji zunanji politiki uvrščata razvoj odnosov s sosedi, pri čemer ima Jugoslavija, izhajajoč iz znanih načel, trajni interes za dobre sosedske odnose z Avstrijo.

V luči teh izjav je vsekakor gotovo, da bo pri razgovorih na Bledu tudi vprašanje slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji igralo pomembno vlogo. Seveda pričakujemo, da ne bo ostalo le pri nekaj lepih besedah in obljubah, praktično pa manjšinska politika – kakor že tolikokrat v preteklosti – spet prepuščena tistim dejavnikom, ki za potrebe manjšin očitno nimajo ne poslušne in še manj razumevanja. Kanclerjevimi besedami v zvezi z bližnjim obiskom in njegovim zagotovitvijo v vladni izjavi bi morala slediti tudi ustrezna dejanja – šolsko vprašanje na Koroškem bo v tem pogledu lahko prvi preskusni kamen.

Waldheim še razburja duhove

Eden izmed vodilnih izraelskih časopisov je te dni objavil faksimile pisma, ki naj bi ga bil predsednik ÖVP Alois Mock pisal predsednici angleške vlade Thatcherjevi. V tem pismu naj bi se Mock, ki je lani najbolj podpiral kandidaturu Waldheima, zavzemal za to, da bi bilo Waldheima treba spraviti do tega, da bi tekom leta 1987 „iz zdravstvenih razlogov“ odstopil. Mock je izjavil, da gre pri objavljenem pismu za ponaredbo.

Medtem ko generalni sekretar ÖVP Graff še ponavlja svojo znano tezo o zaroti nekaterih židovskih skrajnežev, ki hočejo škodovati ugledu Avstrije, pa je belgijski tisk objavil vest, ki skrbi še za novo razburjenje. Po tem pisanju je menda belgijski

kralj Baudouin zagrozil, da bo umaknil svoje pokroviteljstvo nad festivalom Europalia, eni največjih kulturnih prireditelj v državi, če se je bo udeležil avstrijski predsednik Waldheim.

Vse kaže, da se valovi, ki jih je razburila kandidatura in izvolitev dr. Kurta Waldheima za avstrijskega zveznega predsednika, še ne bodo tako kmalu pomirili. Tako v Avstriji kot v številnih drugih državah, posebno takih, katerih državljani so na lastni koži okusili „dobrote“ nacistične napadalne politike, je ob raznih priložnostih slišati opozorila, da Waldheimova vloga med drugo svetovno vojno še vedno ni do konca razčiščena.

PREBERITE

na strani

- 2 Pogovor z novo ministrico za pouk o dvojezičnem šolstvu
- 3 Slovenski kulturni dnevi v Hamburgu
- 4 Lutkarji iz Maribora zaigrali „Tobija“
- 5 Tribuna bralcev
- 6 Tiskovna konferenca koroških politikov na Dunaju: Citati in ocene
- 8 Prvi smučarski dan otroške revije „Mladi rod“

Spominjamo se še izjave predsednika Heimatdiensta Feldnerja, da je slovenščina nepotrebna, ker jo uporablja le 2 milijona ljudi in da nikomur ne koristi. To pravi tudi komentator glasila koroške ÖVP Volkszeitung Ingomar Pust, ki je pred nekaj dnevi celo „odkril“, da je učenje slovenščine nevarnost za Koroško, česar da naj bi se bili že naučili iz zgodovine, v kateri da so Slovenci „vdirali“ na Koroško in jo ogrožali. Prav do istih „zgodovinskih spoznanj“ se je prikopal deželni glavar Wagner tudi pri tiskovni konferenci na Dunaju, ko je govoril o „obremenitvi zgodovine Koroške“, ki da so jo povzročili konflikti „po prvi in po drugi svetovni vojni“. Je bil za Wagnerja nemški fašizem torej osvobodilno gibanje za Koroško?

Isti Wagner tudi predsedniku FP Haiderju na Dunaju niti malo ni oporekal, ko je Haider dobesedno izjavil: „Lahko bi diskutirali tudi o tem, ali se ne prakticira apartheid na drugih področjih. Gotovo je

apartheid, če je na Koroškem mladinski dom, v katerem najdejo mesto le slovenski šolarji in vajenci. In gotovo je apartheid, če se gradi poleg kmetijske zadružne organizacije za vse kmete na Koroškem tudi lastna, slovenska zadružna organizacija.“

Če si ogledamo kronologijo teh izjav, se nam predstavi pravi prikaz protimanjšinske „koroške kli-

Potvarjanje zgodovine in krvi očitki

me“. KHD spusti poskusni balonček, kmalu navrh pa se ga oprijmejo tudi najvišji predstavniki trojednih strank na Koroškem. In na hrbtih manjšine in demokracije v deželi sploh se gredo svojo igro posebne vrste: skušajo se prekašati v protimanjšinskih, nemiškonacionalnih izjavah, in tako hkrati tudi pripraviti širšo bazo za uresničevanje zahtev skrajnih desnih sil po izginotju slovenske narodne manjšine na Koroškem.

V situaciji pa, ko so koroški nacionalni partnerji SPÖ, ÖVP in FP soočeni s še kako široko demokracijo fronto, ki na znanstveno-pedagoški ravni utemeljuje, da meri od v deželnem zboru zastopanih strank propagirani model deželne pedagoške komisije v apartheidu podobne razmere, je Haider torej skušal osumiti Slovence apartheida. Očitki gredo

popolnoma mimo stvarnosti (oba slovenska domova jasno da sprejemata tudi nemškogovoreče otroke, Zveza slovenskih zadrug deluje v prid slovensko in nemško govorečim kmetom na Koroškem). Torej morejo služiti samo prikrivanju lastnih hotenj. Napad na dejstvo, da se tudi koroški Slovenci poslužujemo možnosti, da zgradimo to ali ono podjetje, lahko vidimo tudi pred ozadjem, da smo bili prav Slovenci že dvakrat v naši zgodovini prisiljeni znova začeti graditi našo gospodarsko osnovo. Saj smo bili že po prvi svetovni vojni pa tudi za časa nemškega fašizma oropani vse posesti. Mar hočejo ostati Haider (z njim vred pa tudi vsi ostali politiki, ki se od takih izjav ne distancirajo) pripraviti teren za tretji naval na posest koroških Slovencev? Se povrh pod krinko zavzetosti za povečanje ugleda Koroške in Avstrije?

-ma

PS: V isto kategorijo sodi tudi Haiderjeva izjava, da menda dobimo koroški Slovenci 33% celotne vsote, ki jo dežela daje v podporo kulturne dejavnosti na Koroškem. SPZ in KKZ sta v skupni izjavi to Haiderjevo trditev z lahkoto zavrnila, saj je dobila slovenska narodna skupnost npr. v letu 1985 iz kulturnega proračuna dežele le vsega 375.000 šilingov, kar odgovarja 0,25% deželnega kulturnega proračuna. Od napih-njenih 33 odstotkov jih preostane torej le piškavih 0,25.

Ministrica za pouk Hawlicek o koroškem šolstvu: Pri nadaljnjih razgovorih bodo upoštevali razne šolske modele

V začetku tega tedna so slovenski novinarji imeli priložnost, da se z novo ministrico za pouk, umetnost in šport dr. Hilde Hawlicek pogovarjajo o vprašanju dvojezičnega šolstva na južnem Koroškem in o njegovi bodočnosti.

Povedala je, da se je v kratki dobi svojega dosedanjega uradovanja seveda le bolj na hitro seznanila s trenutnim stanjem diskusije o dvojezični šoli. Predvsem pri raznih udeležencih tristranskega sestanka 11. novembra lanskega leta da se je že poznala za izsledke razgovorov. Pri tem je bilo opaziti, da so si posamezni udeleženci ustvarili svojo lastno interpretacijo izsledkov; zapisnika o zasedanju žal ni, zato pa je bilo nekoliko nesporazumov in različnih interpretacij. Razgovarjala pa se je tudi že s koroškim deželnim glavarjem in z nekaterimi drugimi vodilnimi politiki socialistične stranke.

Njeno izhodišče za nadaljnja posvetovanja o reformah dvojezičnega šolstva je načelno v skupni šoli nemško in slovensko govorečih. Rešitev odprtih vprašanj naj bi bila možna samo ob upoštevanju slovenske manjšine, ustrezati pa bi morala obema narodnima skupinama na Koroškem. Wagner da je pristal na to, da bo 24. februarja vodil razgovore s predstavniki slovenske manjšine in da je pripravljen razgovarjati se o morebitnih popravkih („retušah“) v šolskem predlogu koroških strank. Vsekakor pa naj bi prišlo tudi še do informativnega razgovora med predstavniki Slovencev in ministrstvom za pouk, je dejala dr. Hawlicek, kajti razen s parlamentarnim poslancem Smollem se doslej ni mogla razgovarjati s predstavniki prizadete manjšine.

Skupni pouk povezuje naroda na Koroškem

Skupna šola je neobhodno potreben instrument za sožitje. Trditve o slabih posledicah skupnega pouka za eno ali drugo stran – tako ministrica za pouk – ne drži; to dokazujejo tudi raziskave in statistični podatki. Bistvo sprememb dvojezičnega šolstva naj bi bilo torej pozitivne narave, graditi je treba na osnovi skupne šole ter na načelih socialnega, partnerskega in predvsem tudi samostojnega učenja. Načelo tihe zaposlitve v

HAWLICEK:
Graditi je treba
na osnovi
skupne šole

pouku nikakor ne nasprotuje obstoječim smernicam poučevanja. „Tako je tudi jasno, da se morajo tem vprašanjem posvetiti v prvi vrsti strokovni izvedenci, pedagogi. V tem smislu do tudi ministrstvo na Dunaju bilo pobudo za nadaljnje strokovne razprave. Mnenja sem namreč, da ravno pri pobudnikih koroškega šolskega referendum niso bili v ospredju zgolj pedagoški vidiki...“ je dejala

dr. Hilde Hawlicek. Dodala je, da bi jo zanimali tudi razgovori z neposredno prizadetimi – s starši, učitelji in šolarji.

Haiderjeva interpretacija pravice staršev je neustrezna

Ob robu razgovora z ministrico je njen pravni izvedenec dr. Kirchberger odgovoril na vprašanje, ali naj bi bila tako imenovana pravica staršev dejansko argument za ločevanje v pouku po jezikovnih kriterijih. Dejal je, da starševska pravica kot del mednarodnega in tudi avstrijskega prava nikakor ne upravičuje argumentacije, kot jo na tej osnovi podaja Haider (in drugi zagovorniki ločevanja). Mednarodno sodišče v Haagu se je v primeru jezikovnega spora v Belgiji jasno izreklo proti takim interpretacijam.

Vprašanje „kako naprej v šolski razpravi?“ je jasno najbolj aktualno in zanimivo. Nova ministrica za pouk dr. Hawlicek je dejala, da so za bližnjo prihodnost že predvideni nekateri konkretni koraki, ki naj privedejo do končne rešitve te razprave. Ministrstvo da bo vabilo vse prizadete na skupne razgovore, tudi predstavnike manjšine. Osnova razgovorom naj ne bi bil samo koroški predlog – „govorili naj bi o raznih pedagoških modelih“, je dejala dr. Hawlicek. Zazeleni rezultat naj bi bil koroški konsenz, toda takšen, da bi upošteval tudi mnenja in težnje slovenske manjšine na Koroškem, kot je na dan demonstracije naglasil tudi zvezni kancler dr. Vranitzky.

I. Sch.

Poziv koroškim politikom: Učite se pri južnih sosedih!

Na proslavi ob kulturnem prazniku in dnevu prosvetnih delavcev v Gornji Radgoni se je slavnostno govornik, predsednik republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje SR Slovenije Franci Pivec, dotaknil tudi trenutne razprave o manjšinskem šolstvu na Koroškem. Med drugim je poudaril:

„Trije vodilni koroški politiki so na nedavni tiskovni konferenci v dunajski Concordiji v en glas namigovali, da pri „južni sosedih“ v manjšinskem šolstvu praktično uveljavljajo politiko ločevanja. Toda manjšinsko šolstvo v Sloveniji je v mednarodni javnosti sprejeto kot vzorna rešitev, zlasti zato, ker temelji na doslednem spoštovanju pogledov in interesov italijanske in madžarske manjšine. Prav tega pa koroški politiki nočejo videti, ker se v svojem ravnanju zatekajo k nekakšnim modelom, namesto da bi prisluhnili slovenski in drugim manjšinam. Tega se lahko naučijo pri „južni sosedih“! Potem bodo lahko tudi ocene in priporočila mednarodne strokovne javnosti sprejeli kot iskreno sodelovanje, ne pa jih označevali kot sovražno propagando. Vse dotlej pa bodo ob takšnih pogledih vodilnih koroških politikov Slovenci v Avstriji v svojih zahtevah po dvojezičnem šolstvu potrebni in tudi deležni glasne in vsestranske podpore jugoslovanske in vse napredne mednarodne javnosti.“

Sinowatz in Hawlicekova:

Mimo Slovencev nobene rešitve!

Neposredno po svojem troedinem nastopu na Dunaju, kjer je – vsaj po pisanju koroških listov – menda „suvereno“ in „junaško“ zastopala interese Koroške proti hudobnim Slovincem in drugim „levičarsko-ekstremističnim“ nasprotnikom šolskega apartheida, je koroška strankarska trojica dobila zaslužen „pouk“ tudi s strani, s katere ga verjetno ni pričakovala. Predsednik SPO in bivši kancler dr. Fred Sinowatz ter nova ministrica za pouk dr. Hilde Hawlicek sta zelo jasno povedala, da mimo Slovencev ne sme biti nobene rešitve.

Sinowatz je menil, da je tako občutljiva vprašanja treba obravnavati v miru in jih reševati brez časovnega pritiska. „Ne sme biti nobene rešitve, ne da bi s prizadetimi Slovinci resnično dosegli sporazuma,“ je naglasil predsednik SPO. S tem je nedvoumno zavrnil namero koroških politikov, ki hočejo 24. februarja sicer razgovarjati s Slovenci, toda že 26. februarja v deželnem zboru izglasovati svoj strankarsko-pedagoški model, ne da bi dopuščali možnosti nadaljnjega razpravljanja o tem vprašanju.

Ravno potrebo nadaljnjega obravnavanja, in to na strokovni pedagoški ravni, pa je posebej poudarila tudi nova ministrica za pouk dr. Hilde Hawlicek (razgovor slovenskih novinarjev z no obavljam posebej – op. ured.). V izjavi za tisk je napovedala, da bo ministrstvo po koroškem „šolskem vrhu“, ki je predviden za 24. februar, vse prizadete povabilo na nadaljnje pogovore. Sicer pa je rešitve treba iskati iz vidika skupnosti obeh narodnih skupin na Koroškem, je dodala ministrica Hawlicek, ki se je izrecno priznala k skupni šoli na območju manjšinskega šolstva.

Glede tako imenovanega koroškega pedagoškega modela, v katerem koroški politiki vidijo višek svoje pameti, pa sta oba – Sinowatz in Hawlicekova – bolj ali manj skeptična: Sinowatz je menil, da je model treba vsestransko presvetliti, preden se lahko ugotovi, ali je to pravo izhodišče; Hawlicekova pa je opozorila, da gre pri modelu za predloge, pri katerih so v interesu socialne integracije vsekakor še možni popravki.

Strokovnjak za manjšinska vprašanja Veiter: „Položaj koroških Slovencev se je ogromno poslabšal“

Skoraj istočasno s tiskovno konferenco poglavarjev treh koroških deželno-zbornih strank na Dunaju, o kateri smo poročali že v zadnji številki našega lista, je imel pogovor z novinarji tudi mednarodni Inštitut za narodnostno pravo in regionalizem (INTEREG), kjer je prav tako šlo za vprašanja manjšinske zaščite v Avstriji. Medtem ko je trojica Wagner-Haider-Scheucher enoglasno ponavljala trditve o izpolnjenem členu 7 in o „vzorni“ ureditvi položaja koroških Slovencev, so predstavniki omenjenega inštituta položili na mizo neizpodbitne dokaze in statistične podatke, ki nasprotno kažejo, da je manjšinsko vprašanje v Avstriji vse prej kot zadovoljivo rešeno.

Tako je zlasti mednarodno priznani strokovnjak prof. dr. Theodor Veiter opozoril, da za gradišćanske Hrvate doslej ni izpolnjeno niti eno samo določilo člena 7 državne pogodbe. Glede koroških Slovencev pa je Veiter poudaril, da se je njihov položaj v zadnjih desetih letih „ogromno“ poslabšal. Svojo trditev je podkrepil s statističnimi podatki: od leta 1971 do leta 1981 je število Slovencev na Koroškem nazadovalo od okroglo 25.000 na kakih 14.700! To „statistično izginjanje“ pa jasno kaže, da

odbor strokovnjakov; tozadevno bo konferenci posredoval tudi ustrezen osnutek resolucije.

Sicer kritične, vendar stvarne in utemeljene ugotovitve na račun avstrijske in posebej koroške manjšinske politike so na Koroškem imele odziv, ki je naravnost značilen za razmere, ki vladajo v naši deželi. Sam deželni glavar Wagner se je namreč – kakor da bi ga pičile ose – zaletel v Veiterja ter ga „diskvalificiral“ na način, kakor da bi imel pred seboj porednega šolarčka, ki se je drznil svojemu učitelju pokazati jezik. Toda ravno ta žolčna, vodilnega politika nevedna in za izšolanega učitelja naravnost porazna reakcija je pravzaprav najboljša potrdilo, da sta INTEREG in Veiter govorila resnico: ker Wagner nima argumentov, s katerimi bi ovrnil Veiterjeve ugotovitve, je očitno zgubil živce in se zatekel k „govorici“, s katero je najbolj diskvalificiral samega sebe.

Wagner se dela „osupljenega“, s kakšno „nevidljivostjo“ da Veiter ponavlja izjave, ki škodujejo ugledu Avstrije. Očita mu neznanje, predrznost, neinformiranost, zavajanje javnosti in še marsikaj drugega; celo njegova desničarska preteklost mu je trn v peti in tudi način, kako govori o njegovi starosti, ni ravno olikan. Skratka: z vso silo se je zaletel v človeka, mednarodno priznanega strokovnjaka, ter mu očital, da ruši ugled Avstrije, ker opozarja na nerešena vprašanja. Toda bolj pošteno bi bilo, če bi samokritično vprašal, ali ne škodujejo ugledu države predvsem tisti, ki

so odgovorni in krivi, da manjšinska vprašanja še vedno niso rešena. Bolj verodostojno bi bilo, če bi priznal, da ugled države rušijo tisti, ki so odgovorni in krivi, da se na Koroškem manjšinska vprašanja rešujejo z nemškimi nacionalisti in ne s prizadeto manjšino – sedanje „reševanje“ šolskega vprašanja je najboljši dokaz.

Veiterju so ob napadih iz Koroške mnogi izrekli solidarnost in priznanje. Tako so tudi Zveza slovenskih organizacij, Narodni svet koroških Slovencev in Nadstrankarski komite za obrambo dvojezične šole v skupni izjavi obsodili grobo izpaddljivost Wagnerja ter poudarili, da „ti napadi predstavljajo gnusen in obžalovanja vreden poskus, od Veiterja nakazane negativne rezultate avstrijske manjšinske politike spremeniti v njihovo nasprotje“.

Veiter sam pa je odgovoril, da vztraja pri svojih ugotovitvah ter je dodal, da bi bili koroški Slovenci obsojeni na izginotje, če bi bil uresničen sedanji „pedagoški model“ koroških strank.

Smolle: Stranke so nezmožne spremeniti žalostno koroško stanje

Priprave za kongres „Zelene alternative“

„Koroške stranke nimajo niti potrebe rešiti manjšinskega vprašanja, niti se ne morejo sklicevati na dejanske probleme v dvojezičnem šolstvu. Kar jih skrbi, je izguba glasov pri naslednjih volitvah. To je edini vzrok za njihovo neprestano popuščanje Haiderjevemu desnemu robu“, je dejal državnozborni poslanec Karel Solle na posebni tiskovni konferenci, na kateri je ocenil dunajski skupni nastop šefov treh koroških strank in govoril o pripravi na zvezni kongres Zelenih, ki bo konec tedna v Mladinskem domu Slovenskega šolskega društva v Celovcu.

Skupni dunajski nastop Wagnerja, Scheucherja in Haiderja je potrdil, da so koroške stranke „na koncu svoje filozofije“, zato je Smolle dejal, da „je strankam treba pomagati iz teh težav.“ Začeti bo treba nov dialog,

„na Dunaju mora priti do konstruktivnih razgovorov“, v katerih morajo glavni prizadeti biti res vključeni. Pri tem je pozdravil tudi novo vladno izjavo o manjšinah, kjer je prvič tudi govora – ne samo o zaščiti – temveč tudi o razvoju manjšine.

Za razbremenitev napete manjšinsko-politične situacije pa je Smolle predlagal stalno informacijsko kampanjo o manjšini, v katero so pripadniki narodne skupnosti vključeni, za šolsko mladino pa bi bilo potrebno sestaviti „medijski kovček“ kot ga poznamo glede drugih družbenih vprašanj. Ne nazadnje pa bi bila koristna uradna deželna razstava, ki bi upoštevala zgodovinsko prisotnost koroških Slovencev.

Dr. Pavle Apovnik podpredsednik KEL je ob tej priliki navezal na Wagnerjevo besedo o „retušah“, ki so možne na pedagoškem modelu. „Tudi takih retuš ni možno sprejeti“, je dejal Apovnik. Ne gre za malenkostne spremembe. „Zadeva mora sloneti na bistveno drugačnih ciljih, dobiti mora čisto drugo smer.“

V dejstvu, da bodo Zeleni izvedli svoj prvi zvezni kongres po jesenskih državnozbornih volitvah, vidi Smolle podporo v korist manjšinam. Zato tudi ni slučaj, da bodo na tem kongresu predlagali resolucijo, ki odklanja koroški pedagoški model, Hrvati pa resolucijo, v kateri zahtevajo na Gradiščanskem dvojezične otroške vrte in gimnazijo, Madžari pa večjezično gimnazijo in zavrnitev načrtov, da se na njihovem naselitelvenem področju namesti depenija odpadkov. Kongres bo trajal od petka do nedelje, na dnevnen red pa so precizirali statutu in iskanje nove organizacijske oblike Zelene alternative.

VEITER:
Položaj
Slovencev
se je
poslabšal

se je njihov položaj poslabšal, je argumentiral Veiter, kajti tako močnega nazadovanja ni mogoče utemeljevati z naravnimi vzroki, temveč le z močnim družbenim pritiskom.

Na tiskovni konferenci je Veiter tudi povedal, da se je Inštitut za narodnostno pravo in regionalizem (pri katerem zavzema Veiter mesto podpredsednika – op. ured.) ponovno izjavil za ohranitev dvojezične šole na Koroškem. Sicer pa je inštitut pozval sedanjo dunajsko konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi, naj za obravnavanje manjšinske problematike ustanovi poseben

Slovenski občinski odborniki enotno za skupno dvojezično šolo

„Slovenski občinski odborniki odločno zavračamo trditve predsednikov koroških strank, da Slovenci podpirajo model koroške pedagoške komisije. Da v tej zadevi stojimo – skupno z NSKS, ZSO in s Komitejem za obrambo dvojezične šole – na istem stališču kot prizadeti južnokoroški občani, to ne nazadnje dokazuje tudi porazni referendum Heimatdienst leta 1985.“

Tako je na neresnične trditve poglavarjev koroških strank na njihovi neslavni dunajski tiskovni konferenci v posebni izjavi odgovoril predsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov Fric Kumer. Dodal je:

„V južnokoroških občinah imamo toliko gospodarskih, socialnih in ekoloških problemov, da si v nobenem oziru ne moremo privoščiti narodnostnih sporov. Očitno pa večinske stranke teh velikih problemov južne Koroške nočejo videti. Kaj tudi SPO in ÖVP vidita, so nemškonačionalni glasovi, ki pa jih pobere le Haider. Po zadnji tiskovni konferenci sem toliko bolj prepričan, da bosta obe veliki stranki tudi v bodoče zgubili pri glasovih, še bolj pa na ugledu.“

„Prešeren ni bil pesnik žalosti“

Številne proslave ob slovenskem kulturnem prazniku

Medtem ko je celovška skupna proslava ob slovenskem kulturnem prazniku bila letos posvečena predvsem spominu na očeta prve slovenske knjige, Primoža Trubarja, je osrednja slovenska proslava v ljubljanskem Cankarjevem domu luščila pravo podobo Prešerna in se lotevala trenutne usodne prihodnosti, ki jo doživlja slovenska družba.

Miloš Mikeln, predsednik sveta za kulturo pri RK SZDL Slovenije in predsednik slovenskega kluba PEN, je v svojem slavnostnem govoru dejal, da „bo napredek možen le v pravi demokratični družbi“. Izrekel se je za pluralizem, ki ni oportunistično slogaštvo, ampak diferenciacija med različno mislečimi, toda enako spoštovanimi. Predsednik društva slovenskih pisateljev Tone Partljič pa se je na mariborski proslavi dotaknil tudi klišijske podobe Prešerna, ki so ga mnogi uporabljali za svoje politične cilje, in ga temu primerljivo interpretirali. „Morali bi se znova vprašati, zakaj smo iz Prešerna naredili tako klišejko podobo, da je bil na meji eksistenčnega življenja, brezupa, da je bil preganjan žival... Toda dobra tretjina Prešernovih pesmi je vedrih, zelo vedrih in hočemo ali ne, ni bil pesnik žalosti, takšen, kot ga hočemo videti Sloven-

ci. Ne smemo pozabiti, da je v tistih, za marsikoga težkih časih, doštudiral, dosegel naslov doktorja, da je imel advokatsko pisarno,“ je dejal Partljič.

Proslava v Celovcu

Kot smo že zadnjič na kratko poročali smo koroški Slovenci na skupni proslavi KKZ in SPZ imeli priložnost vrniti se k prvim začetkom tiskane slovenske besede. Da pa je bil to še poseben užitek, se moramo med drugim zahvaliti gledališkemu igralcu Poldeju Bibiču, ki nam je tudi zvočno približal Trubarjeva besedila. Prav tako pa je mešanemu pevskemu zboru „Jakob Petelin Gallus“ pod vodstvom Jožeta Ropitza uspelo poslušalca zblizati s pesmimi Trubarjevega protestantskega časa. Pesmi, med katerimi je bila tudi Dalmatinova „Ena srčna inu

trostljiva molitev“, je na orglah spremljal mag. Franz Praßl.

Slavnostni govornik dr. Pavle Zabltnik pa je izčrpno in pregledno spregovoril o Trubarjevem mestu v slovenski kulturi. Pri tem ni samo podal slike Trubarjevega dela v Nemčiji in na Slovenskem, temveč se je dotaknil tudi vplivov protestantizma na Koroškem. Med drugim je dejal:

„Primož Trubar je kot slovenski reformator ustvaril vsem Slovincem razumljiv skupen knjižni jezik, ki ga je nato uzakonila zlasti Dalmatinova Biblija, mimo katere tudi katoliška protireformacija ni mogla iti...“

Da so se Slovenci na Koroškem prav tako oprijeli Trubarjevega skupnega slovenskega knjižnega jezika, o tem še posebej priča dejstvo, da je koroški slovenski protestant Peter Pinter, kmet v Ovčeni pri Bekšanju (Finkenstein), ob pomanjkanju protestantskih knjig še po tolerančnem patentu cesarja Jožefa II. dal na lastne stroške ponatisniti „s cesarskim dovoljenjem“ Dalmatinov molitvenik iz leta 1584 z dvojezičnim naslovom „Kristianske bukvice – Gebetbüchlein windisch“ v Celovcu leta 1784 (200 let po izidu knjige) pri Kleinmayrju.

Primož Trubar je kot oče prve slovenske knjige, kot oče slovenskega knjižnega jezika in kot začetnik slovenske književnosti bil pobudnik slovenske narodne misli, dal je impulze za nastajanje slovenske književnosti bil pobudnik slovenske narodne misli, dal je impulze za nastajanje slovenske narodne zavesti in položil trden temelj za oblikovanje enotne duhovne podobe slovenskega naroda.

„Po Prešernovih stopinjah“

Ob slovenskem kulturnem prazniku je v Kranju izšla knjižica z naslovom „Po Prešernovih stopinjah“, ki pomeni dragocen prispevek k poznavanju našega največjega pesnika. Napisal jo je Črtomir Zorec, publicist iz Kranja, ki je že dolgo vnet raziskovalec Prešernovega življenja, snovalec Prešernovega spominskega muzeja ter pobudnik urejanja drugih spominskih objektov in obeležij v Kranju, ki so povezani s Francetom Prešernom.

V knjižici je podrobneje opisano pesnikovo življenje in delo zadnjih dveh let, ko se je naselil v Kranju, kjer je 8. februarja 1849 tudi umrl. Črtomir Zorca zanima France Prešeren predvsem kot človek. Znano je, da se pesnik za časa svojega življenja nikoli ni dal slikati. Zato je bržkone še toliko bolj zanimivo vprašanje, kakšen človek je bil.

Črtomir Zorec v prvem delu svoje knjižice opisuje pesnikove težave, ko si je prizadeval za samostojno advokaturu, njegovo preselitev iz Ljubljane v Kranj z vsemi podrobnimi opisi njegovega stanovanja, opreme in dela advokatske pisarnice. Del zapisov se naslanja na že znane vire, del pa je avtor zbral kot kustos Gorenjskega muzeja med njegovim enajst

let trajajočim muzejskim delom tudi med potomci tistih Kranjčanov, ki so pesnika osebno poznali. Podrobno se ukvarja s pesnikovimi prijatelji in znanci, vmes vpleta podobo takratnega mesta, ljudi in družbenih razmer. V zadnjem delu se ukvarja predvsem s pesnikovo boleznijo, njegovim uboštvo, usodo zapuščine in skromnega imetja.

Zbrano gradivo je Črtomir Zorec že pred dvajsetimi leti začel v nadaljevanjih objavljati v lokalnem časopisu Gorenjski glas. Zaradi literarno-zgodovinske vrednosti teh zapisov so se v časopisnem podjetju odločili, da jih, dopolnjene in izboljšane, izdajo v knjižici. Le-ta je izšla v nakladi 3000 izvodov prav v letu, ko avtor praznuje 80-letnico življenja, časopis Gorenjski glas pa 40-letnico izhajanja.

Črtomir Zorec je s popotnimi zapisi, ki jih je objavjal v Gorenjskem glasu, spremljal Prešerna v zgodnejših letih, ko je bival ali obiskoval kraje na Dolenjskem in Koroškem (ta del zapisov smo svoječasno objavili tudi v našem listu – op. ured.). Avtorjeva želja je, da bi tudi ta del pesnikovega življenja predstavili na podoben način v knjižici, kot sta sedaj prikazani zadnji dve leti bivanja v Kranju.

L. S.

Kulturni praznik v Železni Kapli

V vseslovensko praznovanje Kulturnega praznika – 8. februarja, dneva Prešernove smrti – je že nekaj let vključeno tudi Slovensko prosvetno društvo „Zarja“. Poleg osrednje prireditve v Celovcu (SPZ in KKZ), je to edina proslava zamejske Koroške ob dnevu, ki ga je leta 1945 Slovenski narodnoosvobodilni svet proglasil za Kulturni praznik slovenskega naroda.

SPD „Zarja“ se za te prireditve ni odločilo zato, ker imenovani odlok nalaga slovenskim prosvetnim ustanovam proslave in svečanosti, temveč iz stremeljenja, da bi tudi „povprečen“ pripadnik naše narodne skupnosti (vsaj enkrat letno in zavestno) premišljeval in spoznaval pomen Prešerna, njegovih poezij, o vrednosti stvaritev slovenskih pisateljev, o literaturi in kulturi našega materinega jezika.

Če pri tem pomislimo samo na težave, kako težko je spraviti nekaj življenja v naše društvene knjižnice, kako nimajo časa, da bi segli po slovenskem leposlovnem ali drugem

branju niti najbolj zavzeti prosvetaši, tedaj se bomo gotovo zavedli, koliko naporov nas še čaka. Mnogim pač še zadoščajo udobje dnevne sobe, televizijska ponudba ter pustni plesi. Kvečjemu kakšna domača igra se jim še zdi atraktivna in obiska vredna.

Pa bi vendar vzporedno s prebujanjem narodne samozavesti in z aktivnostmi na vseh področjih kulturnopolitičnega prizadevanja morali kmalu spoznati, kako potrebna nam je kultura, koliko nam lahko povedo tudi vrhunska dela naših najbolj genialnih umetnikov in ustvarjalcev. Seveda tu naša podeželska društva še dolgo ne bodo na cilju, a ravno spored letošnje

Zarjine prireditve ob Kulturnem prazniku bi lahko pritegnili in o tem pričel nekoliko več ljudi.

Društveni pevski zbor je po svojem novem startu v jubilejno 80-o leto Zarjinega obstoja zapel še nekoliko neodločno, recitatorji pa so prepričljivo podajali tekste T. Kuntner-ja in se je pri tem zdelo, da so nekateri kritično napisani prav za naše (koroške) razmere. Do zadnje besede prepričljiv je bil slavnostni govor Toneta Partljiča – predsednika društva slovenskih pisateljev o pomenu Prešerna za današnji čas. Zanj ga je prebral sekretar ZKO Maribor tov. Tine Varl. Nastop Zlate in Dragiša Ognjanovič, solistov ljubljanske opere, ter pianista Igorja Švara pa je bil za večino poslušalcev najbolj dovršen in prijeten del Zarjine proslave.

M. T.

Dr. Pavle Zabltnik je bil slavnostni govornik na celovski Prešernovi proslavi

Dober teden – od 23. do 31. januarja – so trajali „Slovenski literarni dnevi“ v Hamburgu Slovenska literatura na nemškem severu

„Rad bi popravil škodo, ki jo je utrpel slovenski narod v zvezi s Hamburgom“ – to so bile uvodne besede Jens Uwe Kahla, organizatorja „Slovenskih literarnih dni“ v Hamburgu. Čeprav mu ime zveni nemško, je po rodu Avstrijec – Beljačan nemškega materinega jezika. Odtod – tako je povedal sam – verjetno tudi njegova osebna zavzetost. Šele tu, v Hamburgu, se je „začel zavedati svojih korenin na dvojezičnem Koroškem“. In to posebej močno v trenutku, ko je zvedel za bivše koncentracijsko taborišče Neuengamme v hamburškem predmestju. Tam so nacisti uničili med desetisočimi tudi več sto Slovencev.

Za otvoritev je izbral Jens Uwe Kahl hamburški mednarodni center v Altoni, ker „ustreza zamisli sporazumevanja med narodi“. Tak je bil tudi program prvega večera. Oblikovala sta ga Korošec Janko Messner – s pesmimi iz nikaraguijskega cikla, ki jih je bral v obeh jezikih – in kolumbijski slikar Edgar Plata, ki je Messnerjeve pesmi o Nikaragvi na svoj način upodobil s simboličnimi figuracijami, z labirintni linij in oblik, ki jim je tema kulturni odpor latinsko-ameriških narodov proti zunanemu pritisku metropol s severa.

Hamburg kot kraj srečanja pripadnikov raznih narodov – med poslušalci so bili tudi Kurdi, eksilni Čilenci in drugi – v duhu solidarnosti z Nikaragvo. Maja Ivčič je zapela nekaj domotožnih slovenskih in hrvaških, nek hamburški mladinec je sam od sebe začel pobirati podpise za ohranitev skupnega dvojezičnega ljudskega šolstva na Koroškem, in porodila se je zamisel slovensko-kolumbijskega sodelovanja, se pravi, skupne knjižice s Platonimi figuracijami in Messnerjevimi pesmimi.

V nedeljo navrh bere Messner iz svojih koroških črtic v dvorani alternativnega kina Abaton. Pridruži se mu Kristijan Močilnik.

Po branju se razvname živa razprava o odnosu literature do politike. Isti dan, zvečer, sodelujeta imenovana dva v literarnem centru „Ferdinandstor“ pri podijski diskusiji o „slovenski identiteti“. Skupaj s Fulvio Tomizzo – ki je bil dospel ta večer – se temi približujeta z močnimi avtobiografskimi poudarki. Tako odpirajo poslušalcem, ki imajo polno vprašanj, pot do identitete, ki so nanjo s protislovnimi učinki vplivali tudi Nemci.

Fulvio Tomizza bere v naslednjih dneh na filozofski fakulteti hamburške univerze in v literarnem centru – v italijanščini – iz svojega romana „Gli sposi di via Rossetti“. To je pripoved o usodi dveh tržaških ljudi, ki ju ogroža fašizem. V njegovem italijanskem jeziku „živi slovenska duša“. Italijanski kulturni institut je soprireditelj.

V sredo, 28. januarja, bereta v literarnem centru Peter Turrini in Jani Oswald. Turrini iz starejših tekstov in iz novega scenarija za film, ki naj bo neke vrste „Arbeidersaga“ (po filmu „Alpensaga“). Oswald iz svojih zasekanih pesmi. Oswaldovo pesniško in esejistično razmišljanje sproži razpravo o odnosu avstrijskega s slovenskim. Turrini poseže v razpravo s pripovedovanjem iz lastne mladosti na Koroškem in s citiranjem polemičnega govora o poljubnosti besed, o navideznem liberalizmu in resnično reakcionarnim ravnanjem, ki nastopa ob enem. Med gosti: avstrijski konzul.

V alternativnem kinu Abaton kažejo že drugi večer „Film o koroški domovini“ in „Vrnitev“. Janko Messner diskutira s pretresenimi, prizadejimi obiskovalci. Občinstvo mešano –

slovensko, hrvaško in nemško, od uslužbencev Klinike do novinarjev hamburškega radia in do učiteljev in študentov univerze. Zgodovina koro-

koli druge spremljave je spremenila kavarno v svoj oder“ – jo občuduje naslednji dan poročevalec v „Hamburger Morgenpost“.

Messner in Plata pri otvoritvi Slovenskih literarnih dni v hamburškem Mednarodnem centru WIR

škega fašizma kot nepričakovano razodetje nepričakovano surove germanizacije.

Ljotze Krakar bere dan navrh v literarnem centru rime o svojem zgodnjem nemškem romanu v Auschwitz in kasnejšem v Kelmarajnu, v strmine svojih duhovnih, moralnih in političnih preizkušenj – vse tja do domače besede, ki jo v svetkih in petkih koljejo za na raženj.

Svetlana Makarovič gostuje v Abaton-kinu. In se znajde; kljub smoli s tehniko, saj ni bilo ne žarometov in klavirja, v pozni nočni uri pa nobene elektricarja ne voljo, vsa prepričljiva, baladno, lirsko-epsko, priostreno, osvobajajoča. In to v kavarni, kamor se je preselila s svojo publiko. „Brez rekvizitov, glasbe ali katere-

Zaključek slovenskih literarnih dni v Hamburgu: Slavistka dr. Dagmar Burkhart, učiteljica na hamburški univerzi, predava o slovenski literaturi – o njeni zgodovini in sedanjosti. S posebnim poudarkom koroškega deleža.

Svojčas je bil Hamburg zadnja postaja za slovenske izseljence, ki so se odpravljali čez ocean, s trebihom za kruhom. Zadnja postaja, vendar neprimerno hujša, je bil Hamburg tudi za žrtve v Neuengammenu. Tokrat, v letu 1987, so bili Slovenci v gosteh – in Hamburg je bil prijazen. Slovenski avtorji so se predstavili njegovi literarni publiki. Jens Uwe Kahl, skrbni organizator, je opravil pomembno in hvalevredno delo.

MM

Für bedrängte Völker

„Slowenische Literaturtage“ im Hamburger „LIT“

**Slowenische Poesie –
Sprache als Tür zur Seele**

Datum, kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
Od 12. 2. naprej, Mestno gledališče Celovec	RAZSTAVA DEL DRAGA DRUŠKOVIČA	
Nedelja, 15. 2., 11.00 Posojilnica v Šmihelu	SVOJA DELA RAZSTAVLJAJO: Stanko Sadjak, Albert Krajger, Helmut Blažej (ob 80-letnici društva)	Katoliško prosv. društvo Šmihel
Nedelja, 15. 2., 19.00, Farna dvorana v Šmihelu	POP KONCERT	Katoliško prosvetno društvo Šmihel (ob 80-letnici društva)
Nedelja, 15. 2., 9.15, Farna dvorana v Šentlupšu	„Lažnivi zdravnik“ – komedija Nastopajo igralci iz Žvabeka	Farna mladina v Šentlupšu
16. 2. – 22. 2. Otvoritev: 16. 2. ob 18.00 Pri Joklnu, Celovec	RAZSTAVA „Planine v sliki“	Slovensko planinsko društvo Celovec
Ponedeljek, 16. 2., 19.00 Mestna hiša, Celovec	„ISTRA – NJENA KULTURA IN POKRAJINA“ Predavanje z diapozitivi (nem.) z razpravo o letnem programu društva	Avstrijsko-jugoslovansko društvo
18. 2. – 29. 3. Otvoritev: 18. 2., 20.00 Pri Joklnu, Celovec	„KARNEVAL V BENETKAH“ – fotografije	Kulturno društvo Pri Joklnu
Četrtek, 19. 2., 20.00 Modestov Dom v Celovcu	„SVETLOBO SLEDNJO JAZ SEM LJUBIL...“ Poezija Simona Gregorčiča Ljudsko petje, predavanje, recitacije	Slovensko kulturno društvo v Celovcu in Modestov dom
Petek, 20. 2., 19.30, Farna dvorana v Šentjakobu	„TOLMUN IN KAMEN“ komedija Toneta Partljiča Gledališče Tone Čufar, Jesenice	Slovensko prosvetno društvo Rož
Sobota, 21. 2., 19.30, Kulturni dom v Šentprimozu	„TOLMUN IN KAMEN“ komedija Toneta Partljiča Gledališče Tone Čufar, Jesenice	Slovensko prosvetno društvo Danica

Prizor iz komedije „Tolmun in kamen“

Sobota, 21. 2. in nedelja, 22. 2., župnišče v Šentjakobu	RETORIČNO ŠOLANJE vodi: Miha Zablatnik	Katoliškamladina in Koroška dijaška zveza
Sobota, 21. 2., 20.00, Društvena soba v Šentjanžu	FILMSKI VEČER ponovitev video-filma o Šentjanžu in film o šentjanški mladini	Slovensko prosvetno društvo Šentjanž
Sobota, 21. 2., od 9.00 – 17.00 Tinje	STROKOVNI PREDAVANJE ZA ČEBELARKE, ČEBELARJE IN VSE INTERESE (med drugim: o pridobivanju cvetnega prahu, matičnega mlečka in vzreji matic) predavata: dipl. inž. Matevž Krassnik (kmetijska zbornica Celovec) in dipl. inž. Janez Firm (Podšentjur)	Dom prosvete Tinje
Sobota, 21. 2., 20.00, Pri Kosi na Ravnah	PUSTNA PRIREDITEV Nastopajo: Trio Drava, Podhumški balet i. dr.	Kulturno društvo Peter Markovič, Rožek
Nedelja, 22. 2., Pri Joklnu, Celovec	„DOSTI JE...“ Gledališka predstava v nemščini za otroke od 8 do 100 let	Kulturno društvo Pri Joklnu
Nedelja, 22. 2., 14.30, Farna dvorana v Šmihelu	SLAVNOSTNA PRIREDITEV ob 80-letnici društva	Katoliško prosvetno društvo Šmihel
Nedelja, 22. 2., 14.30 Kulturni dom na Radišah	„GUGALNIK“ komedija Novaka Novaka, nastopajo igralci SPD Radiše režija: Nužej Wieser	Slovensko prosvetno društvo Radiše
Nedelja, 22. 2., 14.00, glavna šola v Železni Kapli	SREČANJE VIŽARJEV IN KONCERT	Alpski klub Obir na Obirskem
Nedelja, 22. 2., 9.00 do 17.00 Tinje	DUHOVNE IN ORGANIZACIJSKE SMERNICE ZA VOLITVE NOVIH ŽUPNIJSKIH SVETOV Spremljevalca: Jože Kopeinig in Peter Hribnik,	Dom prosvete Tinje

Senčni kraj pri Pliberku

Tiho in skromno je pred nedavnim Pavla Apovnik, p. d. Zdovčeva stara mati, praznovala svoj 85. življenjski jubilej. Kot pristna koroška slovenska mati je v svojem vzornem življenju morala prestati mnogo hudega, ko se je borila za obstoj družine, grude in narodne skupnosti. Posebno hudo je bilo takrat, ko so hoteli hlapci rjavega režima izbrisati naš rod. Zato se je Zdovčeva mati, ki je imela svojo domačijo na „gmajni“, korajžno postavila v vrsto tistih, ki so se borili za svobodo, s svojim pokojnim možem, partizanom.

Nikoli se ni sramovala svojega porekla in jezika; s svojim skromnim vedenjem, s svojimi modrimi in preudarnimi mislimi pa si je pridobila mnogo priljubljenosti in spoštovanja. Lahko bi tudi rekli, da je živa knjižnica naše zgodovine in besede.

Priljubljeni jubilanke, ki je za svoje vsestransko narodno-politično delo pred leti prejela tudi Priznanje Zveze slovenskih organizacij, želimo ob njenem življenjskem jubileju še mnogo sončnih dni in zadovoljstva.

ikej

Pliberk

Iz samega mesta Pliberk se le redko oglašamo. Danes pa je naša dolžnost povedati, da je pred nedavnim praznovan svoj 80. življenjski jubilej priznani krojaški mojster v poklju, Blaž Opetnik. Ta naš jubilar, ki je še poln energije, načrtov in zanimanja za dogajanje, se je rodil v ponosni Zadjakovi hiši v Dobu, od koder se je zaradi pomanjkanja vsakdanjega kruha odpravil, da se bi izučil korjača. Vedel je, da se s pridnostjo in vztrajnostjo daleč pride in čeprav ni bilo lahko, se je še bolj zaljubil v šivanko, blago in poklic. Poglobil je svoje znanje in se s potrebnimi izpiti povzpел do krojaškega mojstra. S svojim delom ni postal znan samo v mestu Pliberk, temveč tudi v širši okolici. Zadovoljni naročniki so se vedno spet vračali v njegovo krojačnico. Kljub skrbem za obrt, delo in obstoj pa je vedno spet našel čas za naše prireditve, saj je ostal zvest svojem pokolenju in slovenski besedi.

Številnim čestitkam za njegovo 80-letnico se pridružujemo tudi mi z iskrenimi željami in mu želimo naj srečno uživa svoj zaslužen pokoj.

ikej

Popravek

V zadnji številki Slovenskega vestnika se je v članku „80-letnica kulturno prosvetnega delovanja v Šmihelu“ nabralo toliko napak, da jih tukaj ne moremo vseh popraviti. Za eno napako pa smo bili posebej naprošeni, da postavimo stvari na pravo mesto: V zadnjem odstavku, kjer je govora o pohvali prvi godbi na pihala Šmihel, bi se moralo pravilno glasiti „s strani KPD“ in ne KHD – saj take pohvale naše kulturne skupine tudi ne pričakujejo niti je ne bi bile vesele. Cenjenim bralcem pa se oprostamo za to in vse druge napake.

Uredništvo

Srečanje pisateljev ob meji v Portorožu

Z recitalom Svetlane Makarovič v Grand hotelu Emona na Bernardinu se bodo jutri, 14. februarja, začele prireditve ob letošnjem drugem srečanju pisateljev ob meji v Portorožu, katerega prireditelj je obalna skupnost Italijanov Koper. Lansko uspešno prvo srečanje, saj so se ga udeležili številni pisatelji iz dežel ob meji, kritiki in novinarji, je vzpodbudilo organizatorja, da na drugem srečanju pisateljev ob meji podeli literarno nagrado za najboljši esej in novelo na temo pisatelj ob meji. V natečaju, ki je bil razpisán do 1. februarja – najboljši besedila pa bo izbrala mednarodna žirija –, sodelujejo pisatelji iz dežel Alpe-Jadran in Italijanske Švice. Tako bo vrhunec desetdnevnih prireditev v nedeljo, 22. februarja, ko bodo v kristalni dvorani hotela Palace podelili prvo mednarodno knjižno nagrado „Portorož“ – Portoroše 1987.

Kot smo že zapisali, se kulturne prireditve ob srečanju začnejo že jutri, in bodo na sporedu vsak dan, vse do petka, 20. februarja, ko bo ob 10. uri slavnostna otvoritev 2. mednarodnega srečanja pisateljev ob meji. Naj naštejemo le nekaj tem razprave letošnjega srečanja: „Alpe-Jadran: Mitteleuropa ali Srednja Evropa? Duhovi iz preteklosti, resničnost ali upanje za prihodnost“, „Narodi, narodnosti in meje – resničnost v luči naporov za združenje Evrope in sodobnega tehnološkega razvoja“, „Medsebojno poznavanje in problemi prevajanja ter objavljanja književnih del na območju Alpe-Jadran“, „Meja kot zgodovinsko-politična stvarnost in literarna fikcija“. S temo „smiselnost in bodočnost srečanja pisateljev ob meji“ pa bodo sklenili tridnevno razpravo, v kateri prireditelji pričakujejo nad petdeset razpravljalcev.

Od slovenskih pisateljev s Koroške se bodo srečanju udeležili Florijan Lipuš, Cvetka Lipuš, Maja Haderlap, Fabjan Hafner in Gustav Januš, v imenu slovenske manjšine pa bo govoril predsednik Zveze slovenskih organizacij Feliks Wieser.

M.S.

Plesi, plesi, plesi...

Kar v petih krajih južne Koroške so se minulo soboto dobro zabavali starejši in mlajši, saj so ansambli poskrbeli v Hodišah, Šentprimozu, Železni Kapli, Svečah in na Radišah za prijetno vzdušje in omogočili obiskovalcem, ki so skoraj v vseh petih krajih prišli v velikem številu, da so se do jutra vrteli k valčkom, polkam in modernejšim komadom.

Iz Hodiš o najbolj smešnem zadetku pri srečelovu: obiskovalka iz Škofič je odnesla s plesa SPD „Zvezde“ 25 litrov svežega mleka.

Čestitamo!

V zadnjih dneh sta praznovala 60-letnico dva iz naših vrst, ki bi jima morali posvetiti nekaj več pozornosti, a se moramo zaradi pčega prostora omejiti le na najvažnejše podatke.

V Encelni vasi pri Galiciji je jubilar Jože Urank, pd. Kavh. Poznamo ga kot angažiranega pripadnika naše narodne skupnosti, ki je že v otroških letih bil žrtev preganjanja, ko je bila tudi njegova družina izseljena v Nemčijo. Kot odbornik Zveze slovenskih izseljencev si vsepovsod prizadeva, da spomin na tedanje nasilje in na krivice, ki so se godile našemu ljudstvu, ne bi šel v pozabo. Dolga leta pa se za enakopravnost slovenskih občanov poteguje tudi v domači občinski hiši, kjer ima njegova preudarna beseda veliko težo.

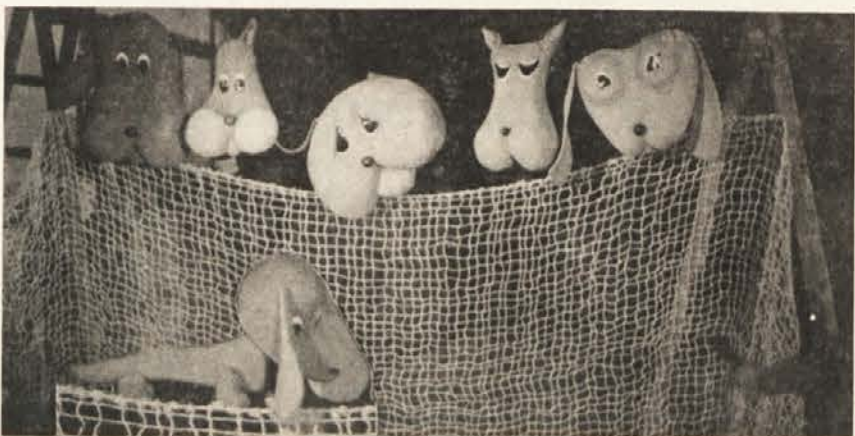
V Cirkovčah pri Pliberku pa je praznovala Milka Kolenik, rojena Lombar. Tudi

Milka je morala skozi pekel pregnanstva (njene spomine na izseljenstvo smo pred leti objavili v našem listu – op. ured.), posvoboditvi pa se je požrtvovalno udeleževala v naši mladinski organizaciji in v domačem prosvetnem društvu. Odkar s svojim možem Lipijem gospodari na Lombarjevi domačiji v Cirkovčah in na dokupljeni „podružnici“ v Šmarjeti, pa oba domova slovita po gostoljubnosti, ki je za gospodinjo Milko resnično prislovična.

Obema jubilarntoma iskreno čestitamo ter jima želimo tudi na nadaljnji življenjski poti vse dobro!

Čestitke pa veljajo tudi Kristijani Krušič iz Moščenice pri Bilčovsu, ki je na celovski univerzi pred kratkim zaključila študij pedagogike in medijske komunikacije.

„Tobija“ v Bilčovsu

Žal so morali igralci KUD „Kobanci“ iz Kamnice pri Mariboru svoje gostovanje v Globasnici odpovedati, tako da so samo otroci iz Bilčovsa in okolice lahko uživali ob nadvse uspehi lutkovni spevoigrji „Tobija“. Okoli 40

otrok je spremljalo malega „spacenege“ jabinca Tobijo, ko je pri drugih živalih iskal navodila kako postati lepši, in močnejši. Ves živalski vrt je obiskal. Dokler ni na koncu spoznal, da je najbolje, če ostane kakršen pač je: z dolgimi uhlji kot rjuhe, z zvinitimi nogami in trupom ozkim kot deževnik.

Otroci so uživali ob dovršeni uprizoritvi gostov iz okolice Maribora. Res imamo srečo, da lahko koristimo znanje in spretnost amaterskih lutkarskih skupin iz Slovenije, katerih znanje neprestano raste, v okviru načrtnega pospeševanja te umetnosti.

Kotmara vas

Konec januarja so se prebivalci Čahorč v teku enega tedna poslovili od dveh svojih marljivih sosedov. V torek 27. januarja so se svoji in občani poslovili za vedno od Uršule Begusch (doma pri Kajžniku), ki so jo vsi poznali kot vestno šiviljo. Bila je v 78. letu.

V petek 30. januarja pa je veljal zadnji sloves Maksu Michelinu, ki je umrl v 85. letu starosti. Sosedje so ga poznali kot skromnega in marljivega človeka, ki je marsikomu pomagal s svojimi mizarskimi in drugimi spretnostmi.

Svojcem izrekamo iskreno sožalje.

Še nekaj misli k protestnemu zborovanju v Celovcu in demonstraciji na Dunaju

Uvodoma izrekam veliko priznanje vsem, ki so pripomogli k uspešnosti zborovanja v Celovcu in demonstraciji na Dunaju.

Po dolgem času smo z zaupanjem v lastne sile in v samega sebe dokazali samozavest. Celovsko zborovanje je pokazalo, da smo še tu in da smo vredni lepote naše zemlje, nihče ni pričakoval, da se bo zbralo toliko ljudi. Vsi govorniki in diskutanti so dokazovali in dokazali, da nečesa drugega kot skupno šolo, ki je garant življenja in dobrega sosedstva. Zelo sem se začudil, ko sem slišal, da v vseh letih prakticiranja skupne šole ni bilo nobenih pritožb na deželni šolski svet in toliko bolj mi je postalo nerazumljivo zaganjanje koroških politikov v tako šolsko prakso. Kdo jim je dal pravico, da odločajo o naši stvari brez nas. Na zborovanju v Celovcu, kjer so sodelovali tudi nemški sodeželani sigurno

nismo žalili naroda sosedov. In tako je tudi prav!

Še večji uspeh pa je bila masovna udeležba pri demonstraciji na Dunaju. Niti ledeni zimski veter ni mogel preprečiti, da ne bi množično dokazali in izkazali svojo voljo do enakopravnega in svobodnega življenja pravtako kot tudi uradni števci in z njimi vred nekateri časopisi ne, ki so že z znano prakso, da štejejo dve osebi, ki se zavzemata za pravice manjšine za enega človeka. Prepričan pa sem, da niso samo tisti, ki so se udeležili protesta na Dunaju z nami, ampak, da se tudi velika večina avstrijskih državljanov zaveda, da ne more v lastni državi dopustiti tega, kar ves svet obsoja v Južni Afriki – apartheid. Kanclerjeva izjava, da bo treba pri vprašanju šole upoštevati vseavstrijske interese in veličastna demonstracija na Dunaju naj bo koroškim politikom, ki smatrajo, da smo koroški Slovenci ovce, ki jih lahko prega-

njajo kot jim paše v njihov oportunistični koncept, v premislek. Ti „prijatelji“ koroških Slovencev in avstrijske demokracije so se namreč zelo hitro spet spomnili, da se še ni uresničil Göringov ukaz „Macht mir das Land deutsch!“ Takrat jim ni uspelo preseliti koroških Slovencev v Lublin na Poljsko, kjer so imeli zanje že postavljene barake. Začeli so sicer izseljevati koroške Slovence pred skoraj 45 leti in marsikdo se tistih dni še dobro spominja.

Mladi fantje, dekleta, starci, žene, možje in tudi še napol otroci v kapelskih in selskih grapah so se uprli in njih upor je kmalu zajel celo Koroško. Ta odpor in množičen vstop v partizane je preprečil nadaljnje izseljevanje, kajti marsikateri Ortsgruppenleiter in Ortsbauernführer se je zbal spremenjenih okoliščin, ker nismo stali križem rok in smo se uprli, ko je cela Evropa ječala pod esesovskimi škornji. Velike so bile žrtve. Veliki del naše zmage pa je koristila tudi Avstrija, s tem da so jo glasom moskovske deklaracije smatrali kot napadeno državo, ki se je borila proti Hitlerjevi Nemčiji. Z našo borbo smo si priborili člen 7 Avstrijske državne pogodbe, ki naj bi ščitil naše pravice in garantiral obstoj naše narodne skupnosti na Koroškem.

Smo za mir in za iskrene in poštene medsebojne odnose v deželi, ne bomo pa molčali če bodo nas oziroma naše otroke ali naše vnuke porivali v geto. Preveč smo žrtvovali za svobodo. Svoboda in pravica pa sta nedeljivi. Naše veliko upanje in hkrati naša prva naloga pa je, da v naslednjih tednih in mesecih pridobimo še več nemškogovorečih sodeželanov, da se bomo skupno borili za skupno šolo, proti ostanom nacističnega mišljenja in nekaterih koroških strankah, da bomo skupno delali in enakopravno uživali sadove našega dela, miru in svobode.

inž. Peter Kuchar

Dober glas!

Naš tednik je poročal v štev. 4/87 dne 29. 1. 1987, o gospodu dr. Zdravku Veliku na način, ki ga spravlja ob dober glas.

Že v naslednji številki se skuša opravičiti zaradi napačnih informacij.

S tem pa se spomnim leta 1982, ko je Naš tednik nesramno poročal o mojem pokojnem možu Rudiju Vouku. Bralcem Našega tednika je zadeva verjetno še v spominu: Vouk je opozoril na pravila slovenske slovnice glede krajevnih imen. Iz opomina, da Zilja ni Zila, se je preko V. Gottharda ter J. Kulmeza razvila poletna nadaljevalka, polna zlobnih napadov ter nesramnega zasmehovanja. Višek afere je bil ponarejen ponatis iz „Naš tednik, štev. 32, stran 7, dne 9. avg. 1962“, s katerim je Naš tednik mislil dokazati, da so že takrat pisali npr. „Matija Majar-Zilski“, kar je seveda laž in manipulacija historičnih dokumentov povrh! Rudi Vouk je poskal zgoraj omenjeno številko, kajpada tam piše „Matija Maja-Ziljski“.

Naš tednik kljub opominom do danes še zmeraj tega ni popravil – nabral si je pa vsaj korajžje, da se zna opravičiti.

Erna Vouk, Dobrla vas

dr. Franci Zwitter ml.

Premišljen napad

Niti me ni presenetil napad ing. Seppa Pruggerja, ki ga je objavil v rubriki Pisma bralcev v Kleine Zeitung dne 4. in v KTZ dne 6. februarja t. l. pod naslovom „Wie lange noch Scharfmacherei!“. Preseneča pa me, da citira podatke o meni, kot bi jih bral iz kartoteke. Kaj takega smo bili navajeni v času nacističnega vzpona pred letom 1938, ko so pripravljali izselitev nezaželenih koroških Slovencev. Moram pa razočarati predsednika Kärntner Landsmannschaft, ker so njegovi podatki zelo netočni in napačni. Izbere naj si verodostojnejšega obveščevalca in jih popravi, lahko pa mu jih tudi sam posredujem.

Pismo je bilo objavljeno neposredno po tem, ko smo Slovenci skupaj z drugimi avstrijskimi demokrati izvedli zelo uspešno demonstracijo za obrambo dvojezične šole. Če misli Sepp Prugger z mojo prisotnostjo diskvalificirati ta protest, naj mu pojasnim, da bi bilo tudi brez mene na Dunaju preko 5000 demonstrantov.

V okviru zaostrovanja narodnostne problematike na Koroškem je moja vloga skoraj zanemarljiva. Slovenska narodna skupnost bi bila tudi brez mene kompaktna in trdno odločena braniti svoje pravice. Izpolnjujem samo svojo dolžnost kot Slovenec integriran v to narodno skupnost in kot antifasist v avstrijskem demokratičnem gibanju. Tega mi tudi Pruggerjevi napadi ne morejo vzeti.

Nastop učencev glasbene šole v Borovljah

V soboto, 7. februarja je bil pri Bundru v Borovljah prvi nastop učencev glasbene šole v tem semestru. Igrali so na harmoniko, kitaro in blokflavto. Oddelek v Borovljah šteje med mlajše, saj obstoja zdaj tretje leto. Toda že pri tem nastopu se je videlo, da učenci napredujejo in da se kvaliteta igranja veča od nastopa do nastopa. Prav vsi so publiko navdušili s svojim igranjem, kar je za nastopajočce zelo važno, ker dobijo s tem spet novo motivacijo in veselje do včasih kar zelo trdega dela.

Taki nastopi vplivajo seveda tudi na celotno kulturno ustvarjanje v teh krajih, kjer ima glasbena šola svoje postojanke. Sigurno se bodo razvijali glasbeniki, ki bodo pomagali pri zborovskih ali instrumentalnih skupinah, nekateri bodo take skupine celo vodili in ustanavljali. Zato je pa med drugim važno, da se učenci navadijo nastopov in da nimajo več strahu pred publiko. Pri teh nastopih nasto-

pajo učenci večinoma sami ali v due-tu, treba pa bo v bodoče tudi več skupinskih nastopov in sproščene igre. Mislim, da sta to dva faktorja, ki zelo močno vplivata na razvoj učencev, predvsem pri nastopanju. Pri vseh nastopih učencev v zadnjih letih sem opazil, da so po večini zelo nervozni in da zato trpi tudi kvaliteta izvajane glasbe. Zavedam se tega, da nervozitete ni mogoče popolnoma odstraniti. Učitelji glasbene šole pa bomo morali napeti vse sile, da bomo strah pred nastopi le skušali odstranjevati. Mislim, da pri tem skupinska igra in sproščeno igranje lahko precej pomagata. Dejstvo pa je, da glasbena šola vpliva na kulturno dejavnost koroških Slovencev in bo tudi naprej še zelo veliko prispevala k glasbeni ustvarjalnosti koroških Slovencev. Zato moramo napeti vse sile, da se bo šola razvijala naprej in da bo v korist celotni manjšini.

Roman Verdel

Naivnost ali zlohotnost?

„Meč in kri“ sta motila ravnatelj slovenske gimnazije v Celovcu na manifestaciji za ohranitev dvojezične šole na Koroškem – „in to kar precej“. Še več: puntarska pesem se mu je zdela že kar „podtalni poziv k nasilju“, kakor piše in se s tem uvršča v zbor tistih, ki iz zlovoljnih in prozornih razlogov denuncirajo gibanje proti ločitvi na Koroškem kot zadevo teroristov ali vsaj levičarskih skrajnežev.

V nadaljnjem gospod ravnatelj puntarsko pesem celo enači s tretjo kitico koroške deželne himne, ki niti ni nastala v času tako imenovanih plebiscitnih bojev, temveč šele leta pozneje, z edinim namenom, žaliti narodna čustva Slovencev ter ščuvati proti že tako dovolj ustrahovani in zredčeni slovenski manjšini na Koroškem.

S tako argumentacijo naseda gospod ravnatelj perfidni uradni koroški zgodovinski ideologiji, ki enači napadalca z žrtvijo, ki enači nacistično agresijo s protinacističnim uporom; ali pa tej zapisani koroški ideologiji, kar bi bilo še huje, prostovoljno sledi.

Trenutni napad na dvojezično šolstvo na Koroškem je samo dosledno nadaljevanje nekdanjega povelja „Macht mir dieses Land deutsch!“. Pred zdaj že skoraj petdesetimi leti smo koroški Slovenci „z mečem in krvjo“ ta načrt preprečili in imamo vzroka dovolj, da smo lahko ponosni na ta svoj delež v zgodovini slovenskega naroda in protinacističnega upora.

Če se zdaj ponovno upiramo silam ponemčevanja, nadaljujemo s tem tradicijo upora proti nekdanjim nacističnim mogotcem v deželi in proti njihovim političnim izvrševalcem v deželnih etabliranih strankah. In če se v tem uporu spominjamo svoje bližnje zgodovine in se nanjo oziramo, potem ne zato, ker „ne bi vedeli, kaj povzroča meč“, kakor nam gospod ravnatelj skuša podtikati, temveč prav obratno, ker vemo, da nas je meč, po katerem smo zgrabili v času nasilja, obvaroval še huje in trpejše usode – da bi bili namreč enkrat za vselej izruvani iz naše koroške zemlje.

Danes so naš „meč“ naše manifestacije, naša enotnost, odločnost in borbenost, naši demokratični zavez-niki po Avstriji in Evropi. Kdor tega ne dojame, kdor kitico puntarske pesmi „puško, meč, (kopje v dlan)“ bije za svobodo se tlačan“ jemlje dobesedno in to prodaja javnosti kot „podtalen poziv k nasilju“, ta je ali naivnež ali pa zlohoten in nima urejene odnosa do narodne preteklosti.

Pa še nekaj: umetnost, nastala v času NOB, in k njej sodijo tudi partizanske pesmi, je kulturna last in dediščina celotnega slovenskega naroda in zato vredna preučevanja in posredovanja prav in posebno še tudi na slovenski gimnaziji v Celovcu. Dejstvo, da se do tega spoznanja marsikateri profesor slovenščine na celovški slovenski gimnaziji še ni dokopal – ne v času mojega šolanja na tej ustanovi in očitno tudi še danes ne – me je že svojčas motilo in me še naprej moti – in to kar precej.

dr. Franci Zwitter ml.

Slovenski atletski klub vabi na
PLESAK
v soboto, 14. 2. 1987, ob 20. uri pri
Šoštarju v Globasnici
Igra: Planinski sekstet

Vstopnina: prodaja 30,-
večerna blagajna 40,-

Prvo letno poročilo „Glasbene šole na Koroškem“

za šolsko leto 1985/86 je izšlo te dni. Staršem, šolarjem, vzgojiteljem in drugim nudi letno poročilo pregled delovanja, nas seznanja z učitelji in učenci šole, njihovimi izpiti, javnimi nastopi in tekmovanji ter odmevom, ki ga je delovanje šole imelo v javnih občinah. Nekaj fotografij dopolnjuje letno poročilo.

„Od Gorenjske do Himalaje“ Predavanje na Kotu

Minulo soboto smo na Kotu zopet imeli priložnost, da smo si ogledali enkratno zbirko barvnih dia-pozitivov. Slovensko planinsko društvo „Celovec“ in Slovensko prosvetno društvo „H. Velik“ sta v šoli na Kotu organizirali predavanje z diapozitivi „Od Gorenjske do Himalaje“. Izvrstna predavateljica iz sosednjega Tržiča sta nas v pičlih dveh urah popeljala v najlepše in tudi najbolj divje kraje naše zemlje. Janko Meglič nam je pričaral na platno najlepše planinske kraje na Gorenjskem. Prikazal je lepoto gorskega cvetja, med njimi take rožce, ki cvetijo v čisto majhnih kolonijah samo na gotovih krajih. Videli smo vrsto divjih živali, katerih življenjski prostor so planine. V Janku smo tako spoznali človeka, ki hodi z odprtimi očmi po planinah, kateri dobro pozna utrip narave.

Filip Bence pa nas je popeljal v mogočno divje gorovje Himalaje. On je simpatičen mlad alpinist, ki točno ve, kaj hoče, in kateremu noben napor ni prehud, če gre za osvojitve najvišjih vrhov na svetu. Z izvrstnimi posnetki in pristnimi

komentarji nas je popeljal v svet večnega ledu. V sliki in besedi pa nam je najprej predložil življenje ljudi ob vznožju teh gorskih orjakov v Nepal. Da je na svetu še taka revščina, marsikdo ni mogel razumeti. Dejstvo pa je, da so ti preprosti ljudje v svoji revščini dosti bolj zadovoljni, kot mi v naši potrošniški družbi. V sliki in besedi pa nam je tudi prikazal življenje alpinista v večnem ledu: premagati mora celo kopico skrajnih naporov, odpovedati se mora marsičemu, prehrana je težavna in bolezen grozi, za nameček pa še redek zrak, da človek komaj diha. Pri vseh teh težavah pa je slovenska odprava bila uspešna, osvojila je vrh osemtisočaka. Žal pa je gora zahtevala tudi svoj davek. Mladi tržiški alpinist Borut Bergant je moral za vedno ostati tam.

Prisrčna hvala lepa našima sosedoma iz Tržiča. Vsem našim slovenskim društvom pa toplo priporočam to enkratno predavanje.

Franc Kropivnik

IŠČEMO

kvalificiranega sodelavca z znanjem slovenščine in nemščine. Praksa v bančništvu zaželena. Prijave na
Posojilnico Borovlje
telefon 04227 – 3235.

MENJAVA DENARJA

Stanje v četrtek 12. februarja 1987.

Za 100 dinarjev dobite	2.10 šil.
Za 100 dinarjev plačate	2.80 šil.
Za 100 lir dobite	0.96 šil.
Za 100 lir plačate	1.02 šil.
Za 100 mark dobite	694.20 šil.
Za 100 mark plačate	710.50 šil.

iz Ljubljane v:
Beograd, Dubrovnik,
Mostar, Osijek, Sarajevo,
Skopje, Split, Titograd

Ljubljana – Larnaca
vsak četrtek

adria airways

adria airways

iz Maribora v:
Sarajevo, Skopje, Split

Prodaja kart in informacije:

Cartrans Reisebüro, Celovec, Paulitschgasse 7, ☎ 51 26 80
Kärntner Landesreisebüro, Celovec, Neuer Platz 2
Reisebüro Springer, Celovec, Leutschacher Straße 17, ☎ 33 520
Steirisches Reiffeisen R., Gradec, Kaiserfeldgasse 8, ☎ 73 510

HANS RAUSCHER

KOMMENTAR

Heute, Mittwoch, geben der Kärntner Landeshauptmann Leopold Wagner (SPÖ), der Kärntner ÖVP-Obmann Harald Scheucher und der frühere Kärntner Landesrat und jetzige FPÖ-Obmann Jörg Haider eine gemeinsame Pressekonferenz in Wien.

Dabei werden sie zu erklären versuchen, was kaum zu erklären ist: nämlich, was so entsetzlich und untragbar daran sein soll, daß rund 1500 deutschsprachige Pflichtschüler in Kärnten ein paar Stunden sich still beschäftigen, während rund 800 slowenischsprachige Mitschüler auf slowenisch unterrichtet werden.

Denn die drei Kärntner Parteien wollen eine Trennung dieses Unterrichts.

Besonders der Landeshauptmann Wagner und der frischgewählte ÖVP-Obmann Scheucher werden dabei

Von Haider in die Schande gehetzt

auch zu erklären haben, warum sie sich wie willenslose Zombies von Jörg Haider und seinen deutschnationalen Kumpanen inklusive „Heimatsdienst“ und Abwehrkämpferbund in eine üble Sache hineintreiben lassen, die vor Intoleranz, Provinzialität und Unanständigkeit nur so strotzt.

ARBEITER ZEITUNG,
5. 2. 1987

„Kärntner Parteien beharren auf ihrem Modell zur Schultrennung“

„Es handle sich dabei keinesfalls um eine Diskriminierung der slowenischen Minderheit, assistierte FPÖ-Obmann Jörg Haider, man ziehe vielmehr auf eine „Gleichbehandlung der Mehrheit“ ab. Bei den Gegnern der Kärntner Schultrennung handle es sich um „linksextreme und kommunistische Agitatoren“...“

Kleiner Fauxpas schließlich bei einer Frage eines italienischen Journalisten: Dieser möge sich lieber die Situation in Norditalien ansehen, ärgert sich Landeshauptmann Wagner. Der Journalist protestiert, er sei schließlich nicht für die italienische Politik verantwortlich. Wagner entschuldigt sich.“

„Österreichs Image“

„Es ist zum Plärren: Auf Bundesebene ist vor allem der Kanzler bemüht, Österreichs angeschlagenes Image zu korrigieren. Österreich als Ort der „Weltoffenheit und Toleranz“ zu präsentieren – und parallel treten die Obmänner der Kärntner Landtagsparteien – Wagner neben Haider und Scheucher – an, um vor versammelter internationaler Presse unsere Minderheitenpolitik in schlechtes Licht zu rücken...“

Diese Schulfrage ist ebenso wenig exklusiv karantänisch, wie Minderheitenpolitik nur in Klagenfurt gemacht wird. Und wenn man für seine Aktivitäten auch noch den falschen Stil und (zumindest aus sozialistischer Sicht) suspekten Allianzen findet, ist das mehr als nur bedauerlich.

Der Kärntner Heimatsdienst und Jörg Haider forcieren die geplante Schultrennung, und die asthmatische Kärntner ÖVP will sich gegenüber der FPÖ als mindestens ebenso starker Rechtsausleger profilieren. Warum muß dann noch ausgerechnet SPÖ-Landeshauptmann Wagner ausländische Journalisten mahnen, sie sollten sich lieber um Minderheiten in ihrer eigenen Heimat kümmern? Es ist für Minderheiten nirgendwo tröstlich, daß es Minderheiten anderswo schlechter geht.“

VOLKSWILLE,
5. 2. 1987

Kärntner Schultrennung: Drei für die Apartheid

„In trauter Dreiparteieneinigkeit vertrauen Wagner, FP-Haider und VP-Scheucher die Vorstellungen der Deutschnationalen in Sachen zweisprachige Schule. Inhaltlich war nichts Neues zu erfahren. Nach wie vor halten die drei an ihrem Trennungsmodell fest.“

Schulter an Schulter

„Die Logik, die hinter diesem Trennungsmodell steckt, ist nicht nur Ausdruck von Provinzialität und Opportunismus, sie ist deutschnational und eine ernste Gefahr für die Demokratie in Österreich...“

Die Trennungspolitik Wagner, Haider und Scheucher saßen Schulter an Schulter bei der Pressekonferenz in Wien. Vor allem die ausländischen Journalisten werden es ihnen zu danken wissen – nun verstehen sie, was „Dreiparteienblock“ tatsächlich heißt. Deutschnationale Politik ist nur mit rüden Tönen, demagogischen Ausritten, Halb- und Unwahrheiten zu verteidigen, das ist die zweite Lehre aus diesem Zusammensitzen.

Einer hat sich „nationaler“ als der andere profiliert, mit seinem Verständnis vom

Denn über eines muß man sich im Klaren sein: Hier wird die Situation der slowenischen Volksgruppe eindeutig verschlechtert. Die Folge dieser „Apartheid in den Klassenzimmern“ wäre, daß noch weniger Slowenen ihre Kinder zum Slowenisch-Unterricht anmelden; daß damit die Sprache als Wurzel der kulturellen Identität einer Minderheit noch mehr zurückgedrängt wird.

Dies in einem Augenblick, da Österreichs Ansehen ohnehin beschädigt ist.

Nun sagen die Kärntner: Was die Minderheitenfrage angeht, das können nur wir Kärntner wirklich verstehen, sonst niemand. Das muß man respektieren. Nach dem Ersten und dem Zweiten Weltkrieg standen jugoslawische Truppen auf Kärntner Boden, Tito wollte sich ein Stück Kärnten holen. Aber fragen wird man dürfen, wo, um Gottes willen, ist heute die Bedrohung? Welche Gefahr sind die 15.000 Kärntner Slowenen?

Tatsächlich scheint die Angst der Kärntner nicht allzu groß zu sein, denn das von Haider getrommelte Volksbegehren über die Schultrennung wurde nur von neun Prozent der wahlberechtigten Kärntner unterzeichnet. Zum Vergleich: 25 Prozent der Steirer unterzeichneten das Volksbegehren gegen den „Draken“.

Die Wahrheit ist: Die Kärntner ÖVP und SPÖ haben sich von Haider ins Bockshorn jagen lassen. Dabei liegen sie auch taktisch falsch: Denn der wird nie zu beschwichtigen sein, der wird mit jeder Konzession an ihn nur noch frecher.

Glücklicherweise hängt es von der Bundesregierung ab, ob das Volksbegehren Bundesgesetz wird. Und da gibt es wohl keine Chance, nachdem Bundeskanzler Vranitzky seine Regierungserklärung mit einem Aufruf zu „Toleranz und Weltoffenheit“ schloß. Aber eine Schande ist es trotzdem, daß es mit der nationalistischen Hetze überhaupt soweit kommen konnte.

SÜDOST-
TAGESPOST,
5. 2. 1987

Gleichheit

„Über Sinn und Unsinn des in Kärnten umstrittenen Schulmodells soll hier nicht gerichtet werden. Aber Jörg Haider gebraucht am Mittwoch ein gefährliches Argument, das nicht unwidersprochen bleiben kann. Es gehe darum, die „Gleichbehandlung der Mehrheit“ sicherzustellen.“

Das klingt gut, übersieht aber, daß Minderheiten es von vornherein schwer haben, sich zu behaupten. Eine Minderheitenpolitik, die ehrlich deren Bestand sichern will und nicht in letzter Konsequenz auf schlechende Auslöschung abzielt, muß daher immer etwas kompensatorischen Charakter haben.“

SALZBURGER
NACHRICHTEN,
5. 2. 1987

Windige Drehungen

„Der Kärntner Landeshauptmann Leopold Wagner ist ein eifriger Schüler. Sein Lehrmeister heißt Jörg Haider. Während sich bereits seit Anfang der Woche in extrem-flotten Sprüchen gegen die Slowenen ergeht, hat Wagner dieser am Mittwoch abstrus aufgegriffen. Er ritt eine heftige Attacke gegen den Völkerrechtler Theodor Veiter, der festgestellt hatte, daß sich die Lage der Slowenen in Kärnten verschlechtert habe und ihre Zahl zurückgegangen sei. Landeshauptmann Wagner fiel dazu ein, man habe die „Kapriolen Veiters lange genug ertragen“...“

Statt von Kapriolen zu reden, sollten sich Haider und sein braver Schüler Wagner einmal die eigenen windigen Verdrehungen anschauen, die andere ertragen müssen. Womöglich wird ihnen dabei schwindlig.“

OBER-
ÖSTERREICHISCHE
NACHRICHTEN,
5. 2. 87

Kärntens Parteien finden ihre Slowenen-Politik beispielhaft

„Von den Betroffenen selbst wird sie abgelehnt, von neutralen Fachleuten wird sie kritisiert, nur die Kärntner Parteien finden ihre Slowenen-Politik im Schulwesen geradezu beispielhaft. Sie sieht vor, daß bisher gemeinsam und zweisprachig unterrichtete Volksschüler ab Herbst getrennt und nur mehr slowenisch oder deutsch unterrichtet werden sollen.“

DIE PRESSE, 5. 2. 1987

Kärntner Parteichefs appellieren an Slowenen

„Ein Novum in der „Concordia“: Drei Parteiobermänner veranstalten eine gemeinsame Pressekonferenz und sind in der Sache völlig einig. Am Mittwoch gestaltete sich der Pressetermin der drei Kärntner Landesparteichefs Wagner, Scheucher und Haider zu einer Abwehrschlacht gegen die zahlreich angereisten slowenischen Journalisten, deren Wiener Sympathisanten und ausländische Berichterstatter.“

Und das ist die auf die Politik der Kärntner Landtagsparteien abgestimmte Kärntner Schlagzeilen-Berichterstattung:

Schulfrage: (Kärntner Nachrichten, 5. 2. 1987)

Kärnten wehrt sich gegen Diffamierung

Eine bessere Schule für alle (Volkszeitung, 5. 2. 1987)

In der Schulfrage die Parteien kompromißbereit (Kleine Zeitung, 5. 2. 1987)

Kärntner Parteichefs in Wien: „Info“-Start ist voll geglückt!

(Kärntner Tageszeitung, 5. 2. 1987)

Parteichefs wehren für Kärntner Schultrennung (Kronen Zeitung, 5. 2. 1987)

BERICHT SEITEN 1 BIS 6

Kärntner Blütenlese (Teilauszüge von der Pressekonferenz am 4. 2. 1987)

„Der Geschichtslehrer“

Wagner: Die minderheitenpolitische Situation nach dem zweiten Weltkrieg wurde mit viel Einfühlungsvermögen und – wie ich meinen möchte – auch mit viel Geschick bewältigt, ohne daß die Republik durch die Erscheinungsformen, die es dabei gegeben hat, all zu sehr in Anspruch genommen worden wäre. Ich möchte nur daran erinnern, daß die Geschichte unseres Landes belastet ist durch zwei Auseinandersetzungen um die Einheit und den Bestand des Landes. Es hat nach dem 1. Weltkrieg einen Abwehrkampf gegeben, die erste freie Selbstbestimmung in Europa in Form einer Volksabstimmung, die sichergestellt hat, daß der südliche Landesteil Österreichs bei Österreich geblieben ist. Und es hat nach dem 2. Weltkrieg ähnliche Entwicklungen gegeben, deren Details aber heute hier nicht ausgeführt werden können.

kratie virulent geworden ist, nicht zu begegnen.

„Die KHD-Abwehrkämpfer“

Wagner: In einer Demokratie kann sich jeder zugelassene Verein artikulieren. Er bekommt dann mit dem, was er sagt, entweder Recht, oder er bekommt Unrecht. Es ist von mir aus jetzt nicht dezidiert zu sagen, ob der Heimatsdienst Recht bekommt oder nicht Recht bekommen kann. Das ist durch mich nicht zu beantworten. Aber Tatbestand ist es, daß überall dort, wo die Sensibilität nicht gegeben ist auf entstehende Probleme, – und ich sagte schon – aus einem neuen Zeitgeist heraus auf entstehende Probleme einzugehen, daß dann eben Landschaftsveränderungen stattfinden, die an sich nicht immer positive Begleiterscheinungen zeugen.

Haider: Bekannt ist aus der Kärntner Geschichte, daß diese Vereinigung als Dachorganisation von Traditionsvereinigungen seit der „Kärntner Volksabstimmung eine wesentliche Funktion auch in der Volksgruppenpolitik immer mitgespielt hat, aus deren Reihen nicht nur führende und höchstgeachtete Repräsentanten Kärntens hervorgegangen sind – wie dr. Arthur Lemisch als Landesverweser in den kritischen Jahren der Kärntner Volksabstimmung –, sondern die auch versucht haben mit konkreten Vorschlägen in den 20-er Jahren und zu Beginn der 30-er Jahre auch über die Frage der Kulturautonomie der „Kärntner Slowenen einen Stein ins Rollen zu bringen, der sicherlich ein sehr interessanter Ansatz für eine Volksgruppenpolitik gewesen ist.“

„Die Spürnasen“

Wagner: Was aber dann und wann mit dazu beiträgt, daß es also dann und wann eine mediale Beeinflussung der öffentlichen Meinung gibt, die ganz interessant zutage tritt, das ist der Umstand, daß natürlich engagierte Slowenen, die in sehr gut organisierten Stellen tätig sind, sehr intensiv bemüht sind, ein tägliches Meinungsbild Zustandzubringen, das allerdings den Nachteil hat, nicht immer mit der Wirklichkeit in Übereinstimmung zu stehen.

Haider: Wir können aber darüber diskutieren, ob nicht Apartheid in anderen Bereichen geradezu praktiziert wird. Es ist sicherlich Apartheid, wenn es in Kärnten ein Schülerheim gibt, in dem nur slowenische Schüler und Lehrlinge einen Platz finden. Und es ist sicherlich Apartheid, wenn man neben einer landwirtschaftlichen Genossenschaftsorganisation für alle Bauern in Kärnten eine eigene, slowenische Genossenschaftsorganisation aufzieht. Und es ist sicherlich Apartheid, wenn man von den Angehörigen eines im Besitz slowenischer Mehrheitsaktionäre befindlichen Betriebes verlangt, daß sie dort die slowenische Sprache auf österreichischem Hoheitsgebiet als Betriebssprache verwenden. Das sind Dinge, bitte über die man auch diskutieren sollte, um einmal die Probleme ins rechte Licht zu rücken, während wir in der Frage der Schulpolitik nicht einmal das Minderheitenschulgesetz ändern müssen.

Wagner: Es gibt nämlich eine internationale Lobby im Journalistenbereich, die prinzipiell alles das nachschreibt und sagt, was vorgegeben wird. Und es gibt auch Wissenschaftler, die auch nur das schreiben und wiedergeben, was ihnen gedanklich vorgegeben wurde.

(Fortsetzung auf Seite 7)

Albert F. Reiterer

Manjšina na Koroškem: Položaj in strategija za preživetje

10.5. O zadnji točki je mogoče povedati veliko preveč. Pozdraviti je treba vsak nastavek razvoja na dvojezičnem področju. Ampak vsak razvoj ne prinese samo številnim nekaj, marsikomu tudi kaj vzame. Če dobi podporo neko podjetje, tega denarja kdo drug ne more več dobiti. Premaganci se zagrizeno upirajo. Iz tega razloga bo spet prišlo do etničnih sporov. To je neizogibno.

11. Asimilacija se ne bo ustavila. Kljub temu manjšina nima razloga za obup. Znamenja zanjo kljub HAIDERJU niso slaba. Če te v vsakodnevem prerekanju tepejo, seveda vpiješ. Toda včasih bi tudi koristilo, če bi bili manj občutljivi. Svoje samozavesti človek ne gradi na tem, da je žrtev. Če bodo koroški Slovenci izkoristili dane priložnosti in pravilno uporabili naklonjenost precejšnjega dela avstrijske javnosti, bo njihova bodočnost zagotovljena.

Pripombe

- (1) GELLNER, Ernest, Nations und Nationalism. Oxford: Blackwell, 1986.
MILIBAND, Ralph, The State in Capitalist Society. The Analysis of the Western System of Power. London: Quartet Books, 1973.
- (2) SIEBERT, cit. po: LAUSCHMANN, Elisabeth, Grundlagen einer Theorie der Regionalpolitik. Hannover: Schroedel, 1976, str. 5.
- (3) PASCHINGER, Herbert, Die wirtschaftliche Lage im südöstlichen Kärnten. V: Wirtschaftsgeographische Studien, 3. letnik (5/1979), str. 160-172.
- (4) Pri migrantih se je na dvojezičnem ozemlju najbolj omejit na politični okraj **Velikovec**. Celovec-dežela in Beljak-dežela sta s čisto administrativnimi mejami ločena od zaledja, tako da ta okraja morata izkazati zelo velik delež migrantov, ne da bi to nujno kaj izpovedalo.

(Fortsetzung von Seite 6)

„Das Anhängsel“

Scheucher: Ich möchte nur mit einem Satz ergänzen: Das ist so, daß wir von der Kärntner Volkspartei natürlich die Rechte der Slowenen nicht um ein Quentchen verringern wollen, sondern eher umgekehrt – wie das heute schon zum Ausdruck gekommen ist –, daß durch dieses Pädagogenmodell, das auch für uns die Grundlage einer endgültigen Lösung der Schulfrage sein kann, daß durch dieses Pädagogenmodell eine qualitative – und das ist ein ganz wesentlicher Umstand und ein wesentlicher Faktor des Unterrichtes – gegeben ist.

„Die Philosophen“

Wagner: Ich möchte gerne haben – das sage ich frei heraus –, daß das spätestens im nächsten Jahr wirklich fertig wird, weil ich kein Interesse daran habe, daß der Landtagswahlkampf 1989 wieder von einer Minderheitendiskussion überschattet wird. Weil sie ja weder dem deutschsprechenden Teil der Bevölkerung von der Einstellung her Rechnung trägt, noch dem slowenischsprechenden. Bei der Kärntner Landtagswahl geht es ja nicht um einen Sprachenkonflikt, sondern es geht darum, welche politische Gruppierung mit ihren sozialen und humanistischen Normierungen besser dran ist, wer mehr Zustimmung von den Menschen erreichen kann für das, was er tun will.

Haider: Es ist nun einmal so, daß es sich hier um eine sensible Materie handelt. Wir haben nach langen, mühsamen Verhandlungen und den Ereignissen um die Ortstafelfrage und die Amtssprachenregelung im Jahre 1976 eine Vereinbarung zwischen den drei Bundesparteien und den drei landespartei geschlossen. Und der letzte offene Punkt dieser Vereinbarung ist die Frage einer definitiven Regelung der Minderheiten-schulproblematik. Und in Anbetracht dieser Vereinbarung, die nun einmal besteht, und der Notwendigkeit nach mehr als 30 Jahren hier auch einen geordneten Rechtszustand herzustellen, sind wir bestrebt, eine Lösung zu finden.

O izobrazbeni strukturi večine in manjšine na Koroškem:

Izbrane koroške občine (učenci določene vrste šole v % vseh učencev in študentov)

	D		S		W	R	Z
	abs.	v %	abs.	v %			
Bilčovs							
ljudska šola	54	29,35	29	26,61	-	-	83
glavna šola	71	38,59	17	15,60	2	-	90
politehnični letnik	6	3,26	-	-	1	-	7
splošno izobraževalna višja šola	20	10,87	39	35,78	-	-	59
poklicno izobraževalna srednja in višja šola	20	10,87	9	8,26	-	-	29
visoka šola ali sorodno	13	7,08	15	13,76	-	-	28
skupaj	181	100,00	109	100,00	3	-	296
Bekštanj							
ljudska šola	351	27,79	18	26,87	-	5	374
glavna šola	428	33,89	14	20,90	-	1	443
politehnični letnik	42	3,33	-	-	-	-	42
posebna šola	25	1,98	-	-	-	-	25
splošno izobraževalna višja šola	150	11,88	20	29,85	-	-	170
poklicno izobraževalna srednja in višja šola	192	15,20	10	14,93	-	-	202
visoka šola ali sorodno	75	5,94	5	7,46	-	-	80
skupaj	1263	100,00	67	100,00	-	6	1336
Žrelec							
ljudska šola	355	33,84	12	21,43	-	4	371
glavna šola	325	30,98	8	14,29	1	1	335
politehnični letnik	33	3,15	3	5,36	-	-	36
posebna šola	20	1,91	-	-	-	-	20
splošno izobraževalna višja šola	145	13,82	22	39,29	1	-	168
poklicno izobraževalna srednja in višja šola	136	12,96	6	10,71	2	1	145
visoka šola ali sorodno	35	3,34	5	8,13	-	-	40
skupaj	1049	100,00	56	100,00	4	6	1115
Borovlje							
ljudska šola	409	31,13	34	36,56	5	1	449
glavna šola	322	24,50	26	27,96	6	1	355
politehnični letnik	28	2,13	-	-	-	-	28
posebna šola	32	2,44	-	-	-	-	32
splošno izobraževalna višja šola	189	14,38	14	15,05	1	3	207
poklicno izobraževalna srednja in višja šola	225	17,12	9	9,68	-	3	237
visoka šola ali sorodno	109	8,30	10	10,75	1	2	122
skupaj	1314	100,00	93	100,00	13	10	1430

Vir: ÖSTZ (Avstrijski centralni urad za statistiko) – posebna obdelava po naročilu avtorja.

Legenda: D – občevalni jezik nemščina, S – slovenščina, W – vindiš, R – drugi, Z – skupaj po popisu prebivalstva 1981.

RADIO-TELEVIZIJA

TV AVSTRIJA 1

Petek, 13. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Ruščina – 10.00 Šolska oddaja – 10.15 Življenje ob cesti – 10.30 Raji živali – 10.50 Nekoč – 10.55 Šport – 13.00 Poročila – 14.15 Fregata brez vrvi, angleški film – 15.45 Program po željah – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Kapitan Future – 17.30 Prijetni indijanci – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Kdo je ustrelil Bora? – 21.55 Satirična lutkovna oddaja – 22.15 Berlin Alexanderplatz – 23.15 Dialog med pisateljem in režiserjem.

Sobota, 14. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Angleščina – 9.35 Francoščina – 10.05 Ruščina – 10.35 Risanka – 10.50 Nekoč – 10.55 Šport – 13.00 Poročila – 13.05 Šport – 14.20 Amfitrion, nemški film – 16.00 Nils Holgersson – 16.25 Skrivnostno življenje v morju – 17.05 Risanje, slikanje in oblikovanje – 17.30 Mali vampir – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Tedenski pregled sporeda – 18.25 Veselo v soboto – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 19.55 Šport – 20.15 Štirje proti Williju – 21.50 Mike Hammer – 22.40 Eddy and the Cruisers, ameriški film.

Nedelja, 15. 2.: 11.00 Pogovor z novinarji – 14.40 Potovanje je veselje gospoda Müllerja, avstrijski film – 16.10 Slike v ogledalu – 16.25 Lutkovna oddaja – 16.50 Knjižna polica – 17.35 Helmi, prometna vzgoja otrok – 17.40 Seniorski klub – 18.25 Poglej in ugani – 18.30 Mi, družinska oddaja – 18.50 Loto – 19.00 Slike iz Avstrije – 19.30 Čas v sliki – 19.50 Šport – 20.15 Morski ropar, 2. del – 21.15 Leonce in Lena, gledališki prenos – 23.25 Nočni studio.

Ponedeljek, 16. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Ljudje in živali – 9.30 Pisani svet „konjickov“ – 10.00 Šolska oddaja – 10.15 Vloga ženske v družbi – 10.30 Risanka – 10.50 Nekoč – 10.55 Šport – 12.00 Veliki odkritelji – 13.00 Poročila – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Risanka – 17.30 Na pomoč, mi odrasčamo – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Šport – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Miami Vice – 22.00 Nekoč – 22.05 Sanje, miti in praliki – 22.50 Šport – 23.05 Galerija – 23.35 Poročila.

Torek, 17. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Ljudje in živali – 9.30 Angleščina – 10.00 Nastanek knjige – 10.15 Vtisi z Južnega tečaja – 10.25 Šport – 12.30 Risanka – 13.00 Poročila – 13.05 Reševanje kitov, dokumentacija – 13.55 Smučarsko skakanje – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Čebelica Maja – 17.30 Tudi zabava mora biti – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije (Koroška) – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Dokumentacija – 21.08 Poglej in ugani – 21.15 V najboljši družbi – 22.00 Šport – 23.00 Velika zaljeza, film.

Sreda, 18. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Ljudje in živali – 9.30 Francoščina – 10.00 Šolska oddaja – 10.30 Risanka – 10.50 Nekoč – 10.55 Šport – 12.30 Risanka – 13.00 Poročila – 13.05 Dokumentacija – 13.55 Smučarsko skakanje – 16.00 Risanka – 16.30 Lutkovni oder – 17.05 Risanka – 17.30 Pustolovski lov za faraonovim zakladom – 17.55 Otrokom za lahko noč –

18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Morski ropar, 2. del – 21.15 Na cestah San Franciscu – 22.05 Leonce in Lena, gledališki prenos.

Četrtek, 19. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Ljudje in živali – 9.30 Dežela in ljudje – 10.00 Šolska oddaja – 10.15 Nastanek gramofonske plošče – 10.30 Risanka – 10.50 Nekoč – 10.55 Šport – 13.00 Poročila – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Risanka – 17.30 Zgodba plemenitega konja – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Kaj bi bilo, če... igra nemogočih možnosti – 21.50 Šport in toto – 22.35 Umor z majhnimi napakami, angleški film.

TV AVSTRIJA 2

Petek, 13. 2.: 13.55 Svetovno prvenstvo v smučanju, skoki za kombinacijo – 16.25 Nekoč – 16.30 Dolga pot v Alice Springs – 17.15 Prvi ljudje – 18.00 Tedenski obzornik – 18.30 Robin Hood – 19.15 Družba za akcijo „Luč v temo“ – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Dežela planin, planinska oddaja – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 Šport – 22.45 Komanči, ameriški film.

Sobota, 14. 2.: 14.30 Tedenski pregled sporeda – 14.55 Konfrontacija in srečanje – 16.10 Terra x, uganke starih kultur – 16.55 Nekoč – 17.00 Ljuba družina – 17.45 Živali iščejo dom – 18.00 Pan-optikum – 18.25 Šport – 19.00 Za prijatelje filma – 19.30 Čas v sliki – 19.55 Novo v znanosti – 20.15 Nikdar ni prepozno, ameriški film – 21.55 Šport – 22.55 Nasilno dejanje, ameriški film.

Nedelja, 15. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.15 Nikdar ni prepozno, ameriški film – 10.55 Šport – 16.55 Ali ljubite klasiko? – 17.40 Mladi glasbeniki – 18.25 Poglej in ugani – 18.30 Brez nagobčnika – 19.25 Nekoč – 19.30 Čas v sliki – 19.50 Zadeva za ljudskega odvnetnika – 20.15 Praznovanje se nadaljuje, francoski film – 22.05 Dinastija – 22.50 Šport – 23.10 Mednarodni jazz.

Ponedeljek, 16. 2.: 17.25 Nekoč – 17.30 Biologija – 18.00 Lindenstraße – 18.30 Robin Hood – 19.15 Družba za korist akcije „Luč v temo“ –

19.30 Čas v sliki – 20.15 Zgodba viničarske družine – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 Šiling – 22.05 Nemoralno je lažje živeti, italijanski film – 23.35 Številka šest.

Torek, 17. 2.: 16.55 Nekoč – 17.00 Šolska oddaja – 18.00 Policijska postaja – 18.30 Robin Hood – 19.15 Družba za korist akcije „Luč v temo“ – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Kaj sem? – 21.08 Poglej in ugani – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 Klub 2.

Sreda, 18. 2.: 16.55 Nekoč – 17.00 Naše okolje – 17.30 Dežela in ljudje – 18.00 Živ živalski svet – 18.30 Robin Hood – 19.15 Družba za korist akcije „Luč v temo“ – 19.30 Čas v sliki – 20.15 To je ostalo od dvojnega orla, dokumentacija – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 Šport – 22.15 Čudovita leta, nemški film – 23.55 Poročila.

Četrtek, 19. 2.: 17.25 Nekoč – 17.30 Računalniki – 18.00 Kuharsko omizje – 18.30 Zabavna oddaja – 19.15 Družba za korist akcije „Luč v temo“ – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Poročila in ozadja – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.50 Klub 2.

TV LJUBLJANA

Petek, 13. 2.: 8.50 Tednik – 9.55 Svetovni pokal v smučanju – veleslalom (ženske), 1. tek – 10.50 Mednarodna obzorja, ZR Nemčija po volitvah – 12.25 Svetovni pokal v smučanju – veleslalom (ženske), 2. tek – 16.00 Teletekst – 16.20 Svetovno prvenstvo v smučanju – tek na 10 km (ženske) – 16.55 Svetovni pokal v smučanju – veleslalom (ženske) 17.25 Poročila – 17.30 Zlatarjevo zlato – 17.45 Fračji dol – 18.15 Izkušnje in preizkušnje – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Obzornik, Jezikovni utrinki – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Peter Veliki – 20.55 Življenje ali smrt Mežiške doline, dokumentarna oddaja – 21.35 Peter's pop show – 22.00 Dnevnik – 22.15 Policijska zgodba, francosko-italijanski film.

Sobota, 14. 2.: 8.00 Poročila – 8.05 Ne daj se Floki – 8.35 Punčka – 8.50 Ex libris – 9.55 Svetovni pokal v smučanju – slalom (ženske), 1. tek – 10.25 Svetovni pokal v smučanju – slalom (moški), 1. tek – 11.45 Svetovni pokal v smučanju – slalom (ženske), 2. tek – 12.45 Svetovni pokal v smučanju – slalom (moški), 2. tek –

SLOVENSKE ODDAJE AVSTRIJSKEGA RADIA VSAK DAN OD 18.10 - 19.00

Petek, 13. 2.: Koroški avtorji: Anton Gabriel – pesniški prvenec v starosti 95 let.

Sobota, 14. 2.: Duhovni nagovor (žpka, Ciril Demšar) Voščila (D. Urschitz)

Nedelja, 15. 2.: Sele in Selani – etnologinja dr. M. Makarovič raziskuje vas pod Košuto

Ponedeljek, 16. 2.: V živo iz Šmihela: Katoliško prosvetno društvo Šmihel – 80 let

Torek, 17. 2.: Ženski magacin

Sreda, 18. 2.: Narodno-zabavna glasba Večerna 21.00 – 22.00 Zvočno pismo – 100 letnica rojstva skladatelja Cirila Preglja (Ivan Virnik)

Četrtek, 19. 2.: Rož, Podjuna, Zila

Petek, 20. 2.: Koroški liki (R. Vospernik) Jezikovni pogovor (J. Messner)

Novosti slovenske študijske knjižnice s področja računalništva

Računalniški slovarček

angleško-slovenski in slovensko-angleški. – Lj.: Cankarjeva založba. – 226 str.

MITROVIČ B. & B.

IVANOVIČ & S. DELIČ

Osnovni računalnik

„knjiga odpira vrata v svet, ki so ga doslej poznali samo strokovnjaki.“ – Lj.: Prešernova družba. – 103 str.: ilustr.

LAJOVIČ I.

Strojni jezik za procesor Z80

s primeri za ZK Spectrum

vodnik za programiranje. – Lj.: Mladinska knjiga. – 189 str.

BRATKO I. & V. RAJKOVIČ

Računalništvo s programskim jezikom PASCAL

„osnovna znanja iz računalništva, informatika programiranja.“ – Lj.: Državna založba Slovenije. – [1. natis]. – 289 str.: ilustr.

CURRAN S. & R. CURNOW

Prvi koraki v basicu...

ana najboljših knjig v programskem jeziku basicu...“ – [1. natis]. – Lj.: Delavska enotnost. 162 str.

JEREB J.

Osnove programiranja

Lj.: Tehniška založba Slovenije. – 180 str.

HAMMOND R.

Računalniki in vaš otrok

poljudni priročnik za starše. – Lj.: Cankarjeva založba. – 207 str.: ilustr.

Hišni računalnik: „kako računalnik misli in koliko ve?“

Lj.: Mladinska knjiga. – 232 str.: barvne ilustr.

LAURIE P.

Čudoviti svet računalnikov

poljudna enciklopedija. – Lj.: Cankarjeva založba. – 191 str.: barvne ilustr.

15.00 Potovanje na Mesec, ameriški film – 16.30 Spoznavajmo naše morje: človek in morje – ribištvo – 17.00 Košarka – 18.25 Da ne bi bolelo – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Knjiga, Inovator leta – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 19.50 Zrcalo tedna – 20.15 Portret Ellen Burstyn – 20.45 Alice ne živi več tukaj, ameriški film – 22.35 Dnevnik – 22.50 Dempsey in Makepeace.

Nedelja, 15. 2.: 8.00 Teletekst – 8.15 Poročila – 8.20 Živ zav – 9.15 Lutke in lutki – 9.20 Fračji dol – 9.55 Svetovni pokal v smučanju – veleslalom (moški), prenos 1. teka – 10.25 Svetovni pokal v smučanju – slalom (ženske), prenos 1. teka – 11.30 Dempsey in Makepeace – 12.40 Svetovni pokal v smučanju – slalom (ženske), prenos 2. teka – 13.15 Svetovni pokal v smučanju – veleslalom (moški), prenos 2. teka – 14.00 Svetovno prvenstvo v smučarskih skokih 90 m – 16.30 Malu – 17.15 Poročila – 17.20 Lev Tolstoj, 1. del sovjetskega filma – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Kino, Turistični nagelj – Neža – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Podarim – dobim – 20.15 Potovanje v Vučjak – 21.20 Jazz na ekranu – 21.50 Športni pregled – 22.35 Poročila.

Ponedeljek, 16. 2.: 9.00 Zrcalo tedna – 9.20 Integrali – 15.40 Teletekst – 15.55 Mozaik – 17.00 Svetovno prvenstvo v smučarskih klasičnih disciplinah – tek 5 km – 17.30 Poročila – 17.35 Ustvarjamo – 17.50 Vroče hladno – 18.15 Videogodba – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Obzornik – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Dragulj v kroni – 20.55 Aktualno: Zakaj žičnice samo pri nas živijo? – 21.35 Glasbeni večer: Mladi se uveljavljajo – 22.25 Dnevnik.

Torek, 17. 2.: 9.00 Poklici v računalništvu – 9.30 Poklici v grafični industriji – 9.55 Jezikovni utrinki – 13.35 Teletekst – 13.55 Svetovno prvenstvo v smučarskih skokih – 16.40 Svetovno prvenstvo v smučarskih klasičnih disciplinah, tek 4x10 km (moški) – 17.25 Poročila – 17.30 Miti in legende – 17.45 Nedeljski zabavnik – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Obzornik – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Ločene mize, angleška drama – 21.05 Človek in glasba: Haydn in Esterhazy – 22.00 Dnevnik.

Sreda, 18. 2.: 9.00 Drama – 16.30 Teletekst – 16.50 Svetovno prvenstvo v smučarskih klasičnih disciplinah – tek 4x5 km (ženske) – 17.30 Poročila – 17.35 Vijavjave: Fran Milčinski – 18.20 Skrivnosti morja – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Obzornik – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Dokument

1. smučarski dan Mladega roda: Množična udeležba – presrečni zmagovalci

Na Šentjanskih Rutah je slovenski mladinski list Mladi rod priredil svoj prvi smučarski dan. In kar na začetku naj bo povedano, da so bili organizatorji izvrstni, še bolj pa je presenetila množična udeležba, saj je nad 100 otrok tekmovalo za zmago in častna mesta v osmih skupinah. Pa še kako so se trudili: nekateri so se vsi presrečni lahko postavili po koncu tekme na zmagovalni podij, drugi pa so na skrivaj spustili solze razočaranja. Toda vsem je bilo skupno, da so sodelovali pri edinstvenem doživetju, prvem smučarskem dnevu Mladega roda.

Ob podelitvi nagrad najboljšim dneva (najhitrejša sta bila Danijel Užnik ter Manuela Pristovnik) se je glavni urednik Mladega roda Tomaž Ogris zahvalil predvsem Športnemu društvu Šentjanž, ki je izvrstno pripravilo progo in tudi organizacijsko odgovarjalo za uspešen potek smučarskega dneva. Glavni organizator znotraj Mladega roda pa je bil Joško Wrolich.

Zmagovalci 1. smučarskega dneva Mladega roda

Slovenska športna zveza Slovensko planinsko društvo Celovec
Slovensko prosvetno društvo „Rož“ v Šentjakobu v Rožu

vabijo na

9. zimski pohod Arihova peč 1987 in smučarski tek

v spomin na padle borce pod Arihovo pečjo
ki bo v nedeljo 1. marca 1987, s pričetkom ob 10. uri
pri Polancu na Čemernici (Hodnina) nad Šentjakobom v Rožu

1. a) Smučarski tek 3 km – 1 krog/otroci, dekleta in žene

otroci I 1978 – 1979/otroci II 1976 – 1977 fante + dekleta
šolarke I 1974 – 1975/šolarke II 1972 – 1973
mladinke I 1969 – 1971
mladinke II 1969 – 1970
juniorke 1967 – 1968
splošna žena 1957 – 1966
starost. žene I 1947 – 1956
starost. žene II 1937 – 1946
starost. žene III 1927 – 1936

b) Smučarski tek 7 km – dva kroga/fantje in moški

šolarji I 1974 – 1975
šolarji II 1972 – 1973
mladinci I 1969 – 1971
mladinci II 1969 – 1970
juniorji 1967 – 1968
splošna moški 1957 – 1966
starostna moški I 1952 – 1956
starostna moški II 1947 – 1951
starostna moški III 1942 – 1946
starostna moški IIII 1937 – 1941
starostna moški IV 1932 – 1936
starostna moški V 1927 – 1931 in starejši

c) Tekmovalna skupina za moške in ženske

Posebno kolajno dobi tisti, ki se bo udeležil teka in pohoda.

2. Pohod za pešce od Polanca preko bivšega partizanskega bunkerja do planinske postojanke „Koče nad Arihovo pečjo“ (1084 m) in po drugi smeri nazaj mimo Resmanove lovske koče do Polanca.

Pogoji za udeležence: Na 9. zimskem pohodu Arihova peč lahko sodelujejo vsi. Udeleženci pohoda (pešci) morajo biti zimsko in planinsko opremljeni. Pohodniki se morajo držati proge, ki je za pohod označena. Pohodniki se vzpnejo na planino Bleščeco – „Koča nad Arihovo pečjo“ (kontrolni žig) in se preko Resmanove lovske koče (kontrolni žig) vrnejo po označeni poti nazaj do cilja pri Polancu najkasneje do 15. ure.

Masovni start za tekače je ob 10.30 uri, na cilj pa je treba priteči najkasneje do 12. ure. Pred startom je kratka spominska svečanost februarja 1945 padlim partizanom pod Arihovo pečjo.

Prijave in startnina: Prijave sprejemamo na dan prireditve med 9. in 10. uro. Startnina znaša 50 šil. za odrasle in 40 šil. za otroke – mladince. Startnina se plača pri prijavi. Samo za Jugoslovane 2000 ND. Pohodniki in tekači prejmejo na startu kontrolni kartonček in značko, tekači pa še dodatno startno številko. Po pohodu je treba na cilj predložiti kontrolni kartonček. Vsak udeleženec dobi nato diplomu za udeležbo. Najboljša domačinka in najboljši domačin dneva in zmagovalci posameznih skupin prejmejo nagrado, pri teku na dva kroga pa spominsko plaketo Slovenskega vestnika.

Okrepčila, zdravniška služba, servisna služba: Vsak udeleženec dobi toplo pijačo in klobaso. Za zdravniško službo je poskrbljeno. Vsak udeleženec sodeluje na svojo odgovornost.

Dovoz in parkirni prostor: Iz Šentjakoba v Rožu vodi proti Podrožici – Rosenbach, preko vasi Leše – Lessach, Svatne – Schlatten in Hodnina – Kanin asfaltirana cesta na Čemernico, ki bo označena s kažipotmi „Arihova peč“. Parkirišča so na razpolago.

Zlata značka: Kdor se petkrat udeleži zimskega pohoda „Arihova peč“, prejme posebno zlato značko. Petkratno udeležbo mora dokazati s petimi zbranimi kartončki.

Krauzer Karli I. r., predsednik SPD Rož
Kropivnik Franc I. r., predsednik SPD Celovec
Danilo Prušnik I. r., predsednik SŠZ
z. p. i. Hribar Joži, tajnik SŠZ

Prvak pri šolarjih II: Erich Oraže iz Sel.

Rezultati smučanja Mladega roda:

Otroci I (ž): Anja Dovjak (Sele) 57,48; 2. Tatjana Zablatnik (Bilčovs) 57,88; 3. Karin Kruschitz (Bilčovs) 58,16. **Otroci I (m):** 1. Kristijan Wrolich (Loče) 56,49; 2. Dominik Kropivnik (Bilčovs) 58,24; 3. Fritz Pinter (Loče) 1:00,10. **Otroci II (ž):** 1. Dunja Jamnig (Borovlje) 52,12; 2. Katja Malle (Šentjanž) 53,48; 3. Marion Maloveršnik (Borovlje) 56,73. **Otroci II (m):** 1. Danijel Užnik (Šentjanž) 48,76; 2. Wolfgang Huber (Borovlje) 52,77; 3. Martin Gabriel (Šentjanž) 56,33. **Šolarke I:** 1. Tatjana Malle (Šentjanž) 55,57; 2. Patricia Meschnik (Šentjanž) 56,21; 3. Andrea Gabriel (Šentjanž) 56,59. **Šolarji I:** 1. Tomi Partl (Šentjanž) 51,46; 2. Peter Moschitz (Šentjanž) 52,48; 3. Alexander Mak (Sele) 52,58. **Šolarke II:** 1. Manuela Pristovnik (Sele) 51,14; 2. Eliza Moschitz (Šentjanž) 53,87; 3. Irmgard Dovjak (Sele-Kot) 1:01,60. **Šolarji II:** 1. Erich Oraže (Sele) 54,84; 2. Pepi Schaunig (Borovlje) 1:03,72; 3. Thomas Sattler (Borovlje) 1:08,06.

Športne vesti

● **Društveni prvaki ŠD Šentjanž** so postali Andrea Kruschitz ter Georg Hager (bambini), Karin Kruschitz in Dominik Kropivnik (otroci I), Katja Malle in Wolfgang Huber (otroci II), Patricia Meschnik, Andrea Gabriel in Peter Moschitz (šolarji I), Elizabeta Moschitz in Hans Kruschitz (šolarji II), Christa Jenko in Tomaž Moschitz (mladinci), Maria Durnik (ženske I), Claudia Kropivnik (žene spl.), Theo Steiner (starostni I), Erich Užnik (starostni II), Peter Sagmeister (splošni moški).

● **Uspehi šentjanskih smučarjev tudi v Slovenjem Plajberku** pri 3. smučanju v spomin na Walterja Ogriza. Danijel Užnik in Karin Kruschitz sta zmagala, Dominik Kropivnik in Dunja Jamnig pa postala druga. Tretje mesto v svojih skupinah pa sta zasedli Tatjana Zablatnik in Katja Malle.

● **Avstrijsko prvenstvo šolarjev v smučarskih skokih** bo 15. 2. v nižjeavstrijskem St. Ägyd. Tekmovali bodo na 50-m-skakalnici.

● **Pripravljani tekmi SAK:** neodločenemu rezultatu proti drugoligašu Spittal (4:4) je sledil v soboto poraz proti celovski Austriji. SAK je zgubil previsoko 0:4.

● **Nordijsko svetovno prvenstvo** se je včeraj začelo v Oberstdorfu (ZRN). Udeležujejo se ga tekmovalci in tekmovalke iz 29 držav. V avstrijski reprezentanci tokrat člani ŠD Zahome niso zastopani, ker kvalifikacije za moštvo niso dosegli. Zato pa nastopajo na raznih skakanjih za Evropski pokal, kjer so v zadnjih tekmovalnih zbrali lepo število točk.

ŠPORTNI TERMINI

Namizni tenis

15. 2. – Slovensko ekipno prvenstvo (12.30, Modestov dom)
16. 2. – SC Völkendorf – Sele, ženska liga (19.00, Völkendorf)
17. 2. – KAC – Sele I (19.30, Celovec-Sentpeter)

Šah

14. 2. – SŠZ Posojilnica Celovec II – ŠK Sveče/Bistrica II (15.00, pri Korenu v Bilčovsu)
15. 2. – SŠZ Posojilnica Bilčovs III – DSG Kostanje II (9.00 pri Korenu v Bilčovsu)

Smučanje

14. 2. – Društveno prvenstvo DSG Sele/Zell: II. smuk, Alpski klub Obir (13.00, pri Cimpasjerju)
15. 2. – Veleslalom TVN St. Margareten (10.00, Šmarjeta)

ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH

Cartrans I povečal prednost

Slovenski šahisti so povečali naskok v prvem razredu. Zdaj so že šest točk pred novim drugouvrščenim SG Wolfsbergom, ki je premagal prejšnjega zasledovalca Wietersdorfa s 6:2. „Trdo je šlo, trdo“ proti predzadnjemu ÖDK Celovcu v prvi letošnji prvenstveni tekmi, Cartransani se še niso docela predramili iz zimskega spanja. Končni izid pa se je vendarle glasil 5:3 za SŠZ, ki je zaigrala z najmočnejšo postavo.

Postava: Gallob – Einspieler 1:0, Rulitz F. – Kramer 0:1, Živkovič – Wistrela 1:0, Ferm – Unterweger 1:0, Kolter – Reiner 0:1, Amrusch – Schlatter remi, Rulitz H. – Bidovec 1:0, Lukan – Bachhiesl remi.

Vodeča trojica prvega razreda:

1. SŠZ Cartrans I	76 1 0 53
2. SG Wolfsberg II	75 1 1 47
3. Wietersdorf II	75 0 2 43,5

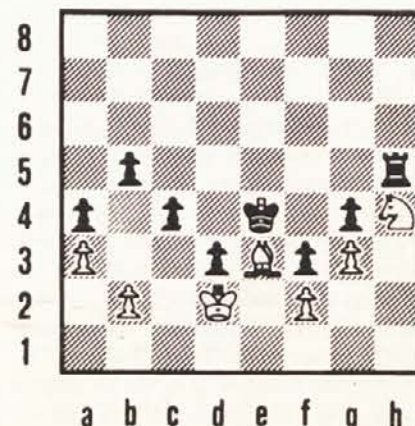
II. razred

Tudi drugo moštvo SŠZ/Posojilnica Celovec je slavilo zmago v višini 5:3 in sicer proti zadnjeuvrščenemu Šentandražu. S to zmago se je drugo moštvo končno oddaljilo od nevarnega repa lestvice.

Postava: Rulitz H. – Duller 1:0, Laußegger – Teferle remi, Waldhauser – Jöbstl remi, Sitter – Mitterbacher 0:1, Einspieler – Werkl 0:1, Kernjak – Grintschnig 1:0, Hedenik – Hambaumer 1:0, Kropivnik – Taudes 1:0.

Šahovska rubrika (Ureja Silvo Kovač, Idrija)

Šahovska naloga št. 16
LUND – NIMCOVIČ
(Oslo 1921)

V blokirani poziciji je skrita pot za zmago črnega, ki je na potezi. Reševalci, pazite na vrstni red potez kombinacije, ki vodi v zmago črnega!

Rešitev naloge št. 15

Odprta g linija daje belemu lep motiv za nadaljevanje napada po 1.Sf6! Lf6: (na 1... Tf6: bi sledilo 2.Tg7+ Kh8 3. Tg8+ Kh7 4. Tlg7 mat) 2.Dd7+ (sedaj je oslabiljena še sedma vrsta, na kateri se bo odigralo zadnje dejanje srečanja) 2...Kh8 3. Tf6;! (že druga žrtev na polju f6, grozi mat na polju g7 in f8, na 3... Tg8 pa sledi 4.Tg8: + Khg8: 5.Dd8+ Kh7 6.De7+ Kg8 7.Tf8 mat. Zaradi vseh teh groženj se je črni vdal.

Objava

Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu

sporočila:

- Po posebnem odloku Zveznega ministrstva za pouk, umetnost in šport naj prijaviijo starši svoje otroke, ki jih želijo dati v šolskem letu 1987/88 na gimnazijo, takoj po končanem prvem semestru tega šolskega leta, v času od 9. do 27. 2. 1987, ravnateljstvu Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu. Uradne ure so dnevno od 7.30 do 16.00 ure, ob petkih do 13.00 ure. Ob prijavi za sprejem je treba predložiti ravnateljstvu spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva.
- Sprejemne izpite bo treba delati prijavljenemu učencu le v izjemnih primerih in sicer iz slovenščine, nemščine in matematike. Odločilno bo letno spričevalo. Termin za sprejemne izpite: sredo, 8. julija 1987.
- Konec maja 1987 bo vodstvo ljudske šole javilo gimnaziji učni uspeh učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca oz. o potrebi prijave k sprejemnemu izitu.
- Zakasnele prijave bodo v izjemnih primerih še možne s posebnim dovoljenjem Deželnega šolskega sveta.
- Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. Priporočljivo je v tem primeru razgovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole v gimnazijo je možen.

Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa se obrnete pismeno na naslov: Zvezna gimnazija za Slovence, Prof.-Janežič-P1, 9020 Klagenfurt/Celovec.

dr. Reginald Vospernik
ravnatelj

Strokovna šola za gospodarsko-ženske poklice zavoda šolskih sester v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu

Objava

Po odloku Deželnega šolskega sveta je na dvojezični Strokovni šoli za gospodarsko-ženske poklice zavoda šolskih sester v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu

Vpisovanje

v 1. razred 3-letne strokovne šole za gospodarsko-ženske poklice in v 1-letno gospodinjstvo šolo

od 9. do 28. februarja 1987.

Formularje za vpis lahko dobite že sedaj v šolski pisarni. Izpolnjene tiskovine je treba na šoli oddati najkasneje do 28. februarja 1987. Priložiti morate polletno šolsko obvestilo v originalu ali od šolskega ravnatelja potrjen prepis.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni ali po telefonu, št. 0 42 53/343.

Pogoj za sprejem v oba tipa šole je uspešno opravljena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenščine.

Za sprejem v 3-letno strokovno šolo pa je poleg tega še potreben pozitivno opravljen pedagoško-psihološki test, ki bo na šoli 10. julija 1987.

Za obisk 1-letne gospodinjstve šole ta test ni potreben.

Vodstvo šole